Omnes sequuntur ejus sententiam de circumcisione in Jerosolymitano Concilio.

Cum primum habendum fuit de legalibus Observantiis consilium, Apostolus noster post S. Petrum sententiam tulit: Audite me, Fratres, inquit; Simon vobis exhibuit, quam benignis oculis inceperit Deus Gentes aspicere, ut inde sibi juxta Prophetarum verba delectum populum faceret. Perperam illos Circumcisioni, & legi Mosaicæ conamur subjicere. Censeo hos perturbandos non esse, iisque scribendum, ut ab idolorum sordibus, a fornicatione, suffocatis carnibus, & sanguine abstineant. Ita locutus est Apostolus iste, in cujus sententiam, quæ, ut liquet ex Epistola encyclica ad Gentilium Ecclesias missa, erat Spiritus Sancti sententia: *Visum est Spiritui Sancto, & nobis*. (*Act.* 21.) *Ibidem*.

Fusior facti ejusdē narratio.

Nonnulli Judææ Christiani adhuc legis antiquæ zelo succensi Antiochenam turbarant Ecclesiam, Gentiles ad circumcisionem recipiendam cogere adnisi. Hac de caussa missi fuerunt SS. Paulus, & Barnabas ad Divum Petrum, Jacobum, Joannem, qui erant Jerosoymæ consultum tanquam Oracula veritatis, fidei sequestres, Ecclesiæque columnas, ut S. Paulus ait scribens ad Galatas. Hac in occasione habitum fuit primum Concilium. S. Petrus, qui præerat, narravit mirabilia, quæ per Ministerium suum operatus fuerat Deus in gratiam Gentilium, qui fidem fuerant amplexi, & quibus Deus dederat Spiritum Sanctum non secus ac aliis, & inde infert, quandoquidem nemo non nisi per Redemptoris gratiam salvus esse poterat, non obruendos esse fideles jugo, quo J. C. eos liberaverat. Postquam S. Petrus tanquam Ecclesiæ caput sensum suum prodidit, S. Jacobus, tanquam ejus loci Episcopus dicere cœpit, & S. Petri opinionem confirmans hæc addidit verba: Censeo fideles, qui ex gentibus convertuntur, inquietandos non esse; sed illis scribendum ut abstineant ab iis, quæ idola coinquinarunt, a fornicatione, a suffocato, & sanguine. Quam sententiam secuti sunt Apostoli, & omnes fideles; & S. Joannes Chrysostomus in Apostoli nostri sermone tantum invenit suavitatis, atque modestiæ, ut dignus fuerit, ait ille, Concilii conclusionem statuere. Ita decretum præsertim secundum S. Jacobi verba institutum fuit. Nam oportet, Pater idem ait, ut qui in auctoritate sunt, alios dicere sinant, quidquid acerbius est, ut deinde quid est lenius ipsi subjiciant. *P. Croiset in Asceticis, & Recens Auctor*.

Coram Magno Sanhedrin accitus Apostolus jubetur populos a J. C. cultu deflectere.

Cum lensim proferre fines suos Evangelium inciperet, legis Doctores, & Pharisæi irritati ingenti progressu Religionis Christianæ, post plures sententias hinc inde agitatas, tandem captum fuit, utilissimum ad Evangelii eversionem consilium fore, magnum convocare cœtum, & quemadmodum S. Jacobus magno in honore habebatur in populo, statuerunt illi diem dicere, ut coram illo se sisteret, eumque cogere, ut negaret Christum Jesum, Religionem ejuraret, & sermone, atque exemplo populum in eumdem sensum adduceret. Prodiit ergo coram superbo hoc cœtu Jacobus. Ejus fama populum universum circum ædes accivit; aula quamprimum principibus urbis illius viris repleta est. Testatur S. Hegesippus cœtus illius homines ab eo consilium petere simulasse, ut inde caussam in illum animadvertendi carperent. Certum est tamen complures bona fide egisse in quæstionibus proponendis. Te arcessivimus, dixerunt illi, ut nobis ferres opem ad populum hunc ab erroribus revocandum, ejusque mentem sanandam. Vides omnem fere mundum fieri sectatorem hujus hominis crucifixi, quem ferunt tamquam Messiam divinitus promissum. Opus est, ut errorem hunc excutias de populo, quem Paschatis sollemnitas huc undique accivit; omnes enim te virum justum agnoscunt, sincerum, & sine dolo: omnes etiam præsto sunt, ut ei subscribant testimonio, quod veritati perhibebis; Ascende ergo Templi gradus, ut populus universus exaudire te valeat, & a te cognoscere quid ipse sentias, & credendum sit. Cum ergo in eminentem locum ascendisset S. Jacobus, Scribæ, & Pharisæi de loco inferiori clamare inceperunt: dic nobis, vir Juste, quid nobis credendum est de Jesu, qui fuit crucifixus? tuo enim testimonio sumus adhæsuri. Tunc S. Jacobus, audite me fratres, inquit, audite testimonium, quod veritati præbiturus sum. Jesus hic, filius hominis, de quo loquimini, in cælis est sedens ad dexteram majestatis Dei, tanquam verus Dei Filius, & inde tandem aliquando venturus est in nubibus cæli omnes homines judicaturus. Hic Messias est, quem Patres vestri expectaverunt, in quo sita esse debet omnis confidentia nostra, & spes Israel. Vix dicendi finem S. Apostolus fecerat, cum plurimi hoc testimonio commoti crediderunt in Jesum C. eumque laudibus efferre inceperunt. Sed Scribas, ac Pharisæos sero nimis facti pænituit, totoque nisu exclamarunt: Populi, justus errat; furentesque contra Sanctum, ascendentes eo, ubi erat de Templi vertice deorsum in præceps dejecerunt. Sanctus non illico occubuit, surrexit in genua, & pro interficientibus se preces effudit. Qui illum lapsui superstitem videntes lapidibus obruebant, cum fullo adstans fuste caput ejus dolavit, & vitæ illius finem imposuit. *P. Croiset in Meditationibus*.

Alia narratio testimonii, quod moriēs perhibuit.

Principes Sacerdotum sperantes se audituros ab Apostolo verba aliquot votis ipsorum conformia, ab eo sciscitati sunt, quid de J. C. sentiret, ut, ajebant illi, populus rudis, ac simplex, qui rebus novis se patitur trahi, errorem abjiceret adem habens viro tanta sanctitate, atque auctoritate prædito (quæ profecto magna erat tentatio videnti, quo populi plausu excipiendus fuisset.) Fides, quæ ut Sanctus Joannes inquit, nobis victoriam impertit, cum tentamur, illum reddit invictum, eisque cum Apostolica generositate respondit: cur scire vultis, quid ipse credam de J. Christo? Scitote illum esse Dei Filium, illum ad Æterni Patris dextram sedere, & inde venturum ad judicandum vivos, & mortuos. Hæc verba cum ardore prolata fideles omnes tanta lætitia affecerunt, quanto dolore intractabilia superborum Judæorum corda vulnerarunt, præsertim vero Principum Synagogæ, qui expectatione sua frustratos se videntes, ac incredulitatis, ideoque infamiæ labe notatos in cœtu celeberrimo, infamiæ inquam, quæ talem in iis excivit furorem, ut leonum more rugientes illum lapidibus obruerint, antea deturbatum de loco, ad quem ascenderat. Sed licet tot ictibus contusus confractusque esset lapsu, quemadmodum Sanctus hic Apostolus similis fuerat Dei Filio & oris habitu, & corde dum viveret; & longe majorem illius retulit in novissimo vitæ articulo similitudinem, quandoquidem moriens deprecatus est pro illis, a quibus interficiebatur iisdem verbis usus, quæ Salvator in Cruce protulerat: Dimitte illis, Domine, nesciunt enim quod faciunt. Ita animam efflavit noster Apostolus, vel potius de inimicorum suorum rabie triumphavit; mors enim similis morti Redemptoris triumphus potius dicendus est, qui licet novus, & sæculi genio maxime oppositus immortalem gloriæ coronam meretur. *Molinier*.

Animadversiones in mortis hujus injustitiā, & præsertim in Judæorum inconstantiā erga S. Jacobum Apostolum.

Vita adeo sancta, atque irreprehensibilis, qualis fuit hujus Apostoli, quæ talem illi nominis celebritatem comparaverat, ut omnes illum intuerentur tamquam perfectam imaginem hominis prorsus divini, finem minus tristem procul dubio merebatur. Ipsi etiam Judæi, quibus nonnihil inerat probitatis, honestatis, id non fateri nequivere; & Josephus auctor gravis, & insignis, qui tunc temporis vivebat, alte adeo de Sanctitate Jacobi sentiebat, ut crudeli ejusdem morti acceptum retulerit Jerosolymæ excidium. Sed licet in hoc judicio fallatur, quoniam vera excidii illius caussa extitit Deicidium in Salvatoris ipsius persona patratum, tamen hoc præclarum est eximiæ virtutis Sancti Jacobi testimonium. Sed aliunde etiam videmus, quanti Sanctus hic noster fieret a Judæis, & in ea ratione, qua cum eodem gerunt tantam deprehendimus similitudinem cum ea, qua Salvatorem ipsum exceperunt, ut satis admirari nequeamus insipientis, ac furentis populi hujus mobilitatem, qui quemadmodum receperunt Salvatorem ingredientem Jerosolymam post Lazarum a mortuis suscitatum, cum lætitiæ clamoribus, plausibusque populi exultantis; ita etiam se gessit cum S. Jacobo, qui cum toto vitæ illius spatio habitus fuisset homo prorsus divinus, ubi viderunt ejus de Messia sententiam prorsus adversari opinioni, quam conceperant, repente mutati sunt, & qui antea illum observaverant, atque coluerant, eo usque insaniæ, & crudelitatis evaserunt, ut eum seductorem, quietis publicæ perturbatorem, rerum novarum inventorem appellarent, ac tandem illi sævissimam rependerent mortem pro insignibus beneficiis, quibus ab eodem affecti fuerant, & cumulati. *Idem*.

Optima conclusio quam elicere valeamus ex elogio S. Jacobi, est observare omnes veritates, quas docet in Epistola Catholica. *S. August. de fide, & operibus. cap.* 14.

Magni hujus Apostoli zelus non solum in vita ejus enituit, sed post obitum etiam se extendit, uti liquet ex admirabili Epistola, quæ Sacrorum Bibliorum partem constituit, & quæ prima est ex Catholicis, quam potissimum scripsit ad Judæos tamquam Jerosolymitanus Antistes, sed ad omnes mundi totius Fideles inscripsit tanquam Apostolus. In divino hoc opere nostrum cuilibet singillatim, & omnibus generatim communicat summas illas veritates, quas ab eodem Filio Dei hauserat, nobisque aperit veras, ac tutas ad salutem vias. Auferenda ne erat perniciosa hæc illusio, satis esse habere fidem, ut quis salvus fiat? Ipse palam hunc errorem redarguit, qui ab ipsis Ecclesiæ incunabulis late diffusus fuerat a Simonis Magi discipulis: solidis enim, conceptisque verbis, æque ac perspicuis docet, fidem hanc sine operibus inutilem esse, fidem mortuam, fidem dæmoniacam, corpus sine anima, vita, motu, operandi vi destitutum; & per hæc verba damnat non hæreticos solum, qui huic sententiæ adhærebant; verum etiam inertes, frigidosque fideles, quorum fidem opera non comitantur. Adnotanda ne erant singillatim peccata, quæ nobis fugienda sunt, & virtutes, quarum praxis nobis est necessaria? Quinque hujus Epistolæ capita eorum eximiam habent enumerationem. Illic discimus, unde proficiscantur tentationes, quæ in crimen impellunt; non illas quidem a Deo proficisci, qui cum sit bonum supremum, impellere nequit in malum, sed ex nobismetipsis, ex cupiditate nostra, quæ nos allicit in scelus. Ex hac Epistola videmus omne bonum desursum esse, a liberali bonitate Patris luminum. Ibi videmus nigrum thita suffixum acceptioni personarum, prælationi divitis ad pauperem, nobilis ad ignobilem, tamquam omnium iniquitatum origini. Ibi docemur eum qui legem in aliquo infringit, in toto violare; quia idem legislator præcipit, ut omnes illius partes serventur. Ibi discimus, qua patientia, qua animi æquitate non solum, verum etiam alacritate nobis excipienda sint adversa, quæ incidunt, quo favore, sollicitudine, perseverantia in precibus petenda sit nobis sapientia, & gratiæ, quibus indigemus. Ex hoc opere erudimur improbam linguæ nostræ volubilitatem coercere, tot peccatorum fontem, ut Sanctus Apostolus illam universitatem iniquitatis appellet, maledictam hanc pruriginem obtrectandi proximo, ac de eo in sequiorem

partem judicium ferendi, quam callide zeli, & caritatis pallio contegimus. Inde præcepta desumere possumus contra hunc tumorem superbiæ, & vanitatis, quæ nos perperam inflant assertis dotibus nostris, & efficiunt, ut non sine indignatione, & contemptu fratres nostros despiciamus. Illinc divites, & potentes sæculi intelligetis, quibus reprobationis periculis vos vestræ objiciant opes, & honores; quam ex vobis pœnitentiam, doloresque expetiturus sit intuitus malorum, quæ sunt in caput vestrum prolapsura, nisi ocyus illa prævertere conemini sanctitate actionum vestrarum, & eleemosynarum vestrarum affluentia. Illinc mercatores homines & negotiosi, percipietis numquam vobis confidendum esse in negotiorum vestrorum prospero eventu; neque dicendum; cras illud perficiemus, pecuniam in lucro ponemus; quandoquidem certi non estis diei crastinæ, cum vita vestra similis sit vapori in ictu oculi evanescenti. Illinc tandem quicumque estis intelligetis mundo fidem habendam non esse, tamquam hosti infestissimo; ejus amicitiam evitandam esse veluti e vestigio oppositam amicitiæ Dei; jurgia, litesque fugiendas esse, tamquam maledictos fructus concupiscentiæ vestræ, numquam adhærendum esse fallacibus mundanæ sapientiæ principiis, quæ animalis, terrena, & diabolica est sapientia. Hæc Epistola tandem divitum insolentiam prosternit, pauperum, ac infirmorum animos extollit, pollicetur coronam iis, qui pro justitia persecutionem patiuntur, animam a vitæ præsentis amore divellit, ut in illis Dei amorem inflammet; & affirmari potest hoc esse totius moralis Christianæ compendium; cujus sensus adeo naturalis est, similitudines ita aptæ, invectivæ ita vehementes, ut appellari queat exemplar Christianæ eloquentiæ; & qui ejus præcepta sequi conabuntur, certissime ad immortalitatis coronam pervenient. *Molinier, & Auctor Sermonum in omnia argumenta*.

PRO SANCTÆ MAGDALENÆ DE PAZZI PANEGYRICO.

MONITUM.

TRes me impulerunt caussæ ad colligendam illam, quam potui, rerum copiam pro exornando Panegyrico in laudem S. Magdalenæ de Pazzi; quarum prima est, me in deligendis argumentis, circa quæ labor iste meus versaretur, eorum habendam mihi rationem duxisse, quæ vulgo frequentius pertractantur, & Reverendos Patres, ac Sanctimoniales Carmelitas late in tot urbes, & oppida effusos, ubi Sanctæ hujus festus agitur dies, non deesse quominus curent, ut illius pronuntietur Elogium.

Altera est, quod cum nostris fere diebus Sancta vixerit Magdalena, & ad adeo sublimem sanctitatis gradum pervenerit in statu Religioso, qui licet in tot Ordines, & varia sexus utriusque instituta sit divisus, singulis tamen, omnibusque finis idem propositus est, ut ad altiorem perfectionis gradum ascendant: argumentum hoc mihi locum facit in oculos illis sensibile exemplum proponendi, ubi singuli in officiorum suorum observantia invenire valeant omnes caussas, media, & subsidia per quæ ad eminentem sanctitatis gradum perveniant.

Tertia denique ratio est, quia Sancta, de qua loquimur, singularis est characteris, qui in interiori sanctitate situs est, quæ non habet quidem insignium actionum fulgorem, quæ extrinsecus niteant, neque eximia erga Ecclesiam merita; sed qui tamen solidior est, & ex quo meritum hauriunt ea, quæ nitent extrinsecus, & sine quo coram Deo reliqua pro nihilo computantur. Hoc operæ pretium est illis ostendere, qui, & quæ Religiosum statum amplexatæ sunt; quod facile exemplo Sanctæ Magdalenæ de Pazzi assequentur.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex Sermonum hujus Argumenti Synopsis.

Dilexit multum. Luc. 7.

I. QUemadmodum Sancti omnes in cælis magni sunt juxta mensuram caritatis, quæ norma est eorum sanctitatis, & felicitatis, ut uno verbo complectar elogium incomparabilis Magdalenæ de Pazzi, mihi ea tantum dicenda essent, quæ Dei Filius dixerat de altera Magdalena, & quæ insignem peccatricem in illustrem Sanctam converterunt, quæ in Dei sui dilectione Seraphim ipsa superavit: *Dilexit multum*. Itaque quæcumque adjicientur a me ad panegyricam illius laudem texendam, signa erunt, atque effectus hujus dilectionis, præsertim vero ex quo fonte hauserit adeo ardentem caritatem, qua cor illius succensum fuit, statim ac rationis lumine mens ejus fuit illustrata. Quapropter ad hoc texendum encomium, quod potius caritatis ipsius encomium futurum est, in vitæ illius historia animadverto, mundi Salvatorem, qui unicum fuit illi amoris objectum, peculiariter vulnerasse cor ejus, duplici in statu, in quo prodidit duos maximos suæ caritatis excessus, videlicet in adorabili Altarium sacramento, & in Cruce; in utroque enim victimam propter amorem erga nos se ipsum constituit. Duo hæc mysteria semper ob oculos Sanctæ nostræ obversata sunt, ideoque cor ejus succendit prorsus divina caritate, quam in eadem expressit, quoniam omnis amor ad amati objecti similitudinem tendit. Alter quidem afflavit illi amorem hunc extasis, raptus, intimæ communicationis cum Deo exinanito, & in amorem in hoc mysterio converso: alter vero excivit in illa crucifixum amorem, ut ita loquar: videlicet amorem crucis, & passionum, & ardens desiderium sese conformandi huic Deo mortuo per jugem atque admirabilem mortificationem.

1. Arcto fœdere sese cum Salvatore conjunxit frequenti usu illius sacramenti, quod nonnisi amor est; hoc illam ad altissimum perfectionis gradum evexit.

2. Jugiter Salvatoris Crucem tulit; quæ res Sanctam hanc convertit in prototypum patientiæ, mortificationis, ac passionis, in quo potissimum sita esse debet similitudo a nobis habenda cum Filio Dei, ideoque subblimis sanctitas. Hæc duo tela sunt, quibus Caritas Magdalenæ innocentis cor transverberavit; quæ in Salvatoris amore non cessit priori pœnitenti, cujus nomen gessit, & quæ in Scripturis adeo celebratur. Hoc futurum est elogii ejusdem argumentum, meique sermonis partitio. *Auctor Sermonum in omnia argumenta*.

Dilexit multum. Luc. 7. Amor, quo objectum quodvis complectimur, sese ut plurimum triplici prodit effectu, qui totidem sunt certissima testimonia illius desiderii, quo eodem potiundi flagramus. II.

Primus est magna facere, & aggredi pro hoc eodem objecto. Alter, plurima conferre ad illud obtinendum, ejusque asserendam possessionem. Tertius est multa pati, ut hac ratione illud, quod concupiscimus, adquiramus. Ita multa facere propter amorem Dei, qui tanta nos caritate dilexit; omnia largiri, ceterisque rebus abrenuntiare, ut illum unice possideamus; omnia pati ut nosmet voluntati illius conformemus; hi tres sunt effectus ardentis amoris, quo Sancta Magdalena de Pazzi Mundi Salvatorem complexa est. Ut hoc fusius explicetur:

Primum invicta constantia suscepit, perfecitque quidquid maximum est, perfectissimumque in Religione Christiana; videlicet Regularem statum amplecti, & omnes obices superare, qui generoso huic adversabantur Consilio. Tandem enim fatendum est, neminem Creatori suo melius testatum facere posse amorem suum, quam vincendo omnes naturæ sensus, qui prohibent, ne unice illi vacemus; quod fit, religionis statum amplectendo.

Secundo, multum largiri, immo ea omnia quæ possidentur tribuere, vel quod idem est, ceteris quibuscumque rebus nuntium mittere, ut unus tantummodo possideatur Deus, qui nobis est omnia. Hic alter effectus est, certumque testimonium Deum diligi a nobis. At nemo sacrificium hoc perfectius exequutus est Virgine nostra, quæ Deo suam devovit libertatem, affectus, spes, personamque suam, sine ulla exceptione.

Tertio, multa pati pro illo, qui diligitur, certissimum, maximumque argumentum est veræ dilectionis. Quid autem passa non est Magdalena? cruces, mortificationes, exteriores interioresque pœnas, ut se conformem redderet Salvatori, eique amorem suum testaretur?

Dilectus meus mihi, & ego illi. Cantic. ubi ostendi III. potest.

1. Sanctam Magdalenam de Pazzi ab ineunte ætate sese devovisse Deo in statu Religioso.

2. Eidem se penitus totam, & sine exceptione consecrasse integra propriæ voluntatis abnegatione.

3. Constanter ad finem usque perseverasse in Dei servitute cum fervore semper æquali.

Mortificationem Jesu Christi circumferentes in corpore nostro; ut & vita Christi manifestetur in nobis. 2. Corinth. 4. Hæc IV. Apostoli verba jure optimo Sanctæ huic Virgini applicari pos-

possunt, quæ perfecte imitata est, ac expressit triplex vitæ genus, quod Salvator duxit in terris.

1. Vitam ejus absconditam, quod est infantiæ tempus quod Sancta nostra adamussim imitata est.

2. Vitam ejus conversantem in iis virtutibus, quarum illa præbuit exempla, & obedientiæ, paupertatis, atquæ observantiæ votorum, & regularum suarum.

3. Vitam patientem suis austeritatibus, abjectionibus, mirificisque mortificationibus.

4. Addere possumus etiam, Sanctam hanc in hac ipsa vita imitatam fuisse gloriosam Filii Dei vitam; nam sicut divinus iste Salvator simul erat & comprehensor, & viator, possidens beatitudinem, licet mortalem vitam agens in terra: dici quoque poterat incomparabilem Magdalenam de Pazzi quodam in sensu in mundo hoc gavisam fuisse Beatorum deliciis, prælibando hanc eamdem felicitatem in contemplatione, extasibus, raptibusque; ita ut dicere posset cum Gentium Apostolo, in corpore, an extra corpus nescio utrum in me Deus hæc prodigia fuerit operatus; vel cum ipsa Filii Dei matre: Fecit mihi magna, qui potens est.

V. Mysticæ Theologiæ auctores quatuor secernunt amoris Dei genera, quorum singula animas eodem succensas ad altissimum perfectionis gradum promovent, quo in hac vita mortali contendere valeant. Primus est amor unitivus, qui illas emundat ab omni labe, quæ in illis supersit; ut eas perfectius Salvatori conjungat. Secundus est amor communicativus, qui efficit, ut ardenti flagrent desiderio videndi cælestem sponsum suum diligi ab omnibus. Tertius est amor transmutans, qui ut ita dicam, animam deificat perfecta sensuum, ac desideriorum conformitate. Quartus est amor præservativus, qui efficit, ut cum sapientia, & prudentia voluntas operetur. Affirmare non audeo Seraphim aliquod in Magdalenæ corde quatuor hos amores impressisse, sed possum asserere, hanc eas possedisse, vel ab illis possessam fuisse in gradu eminenti.

1. Amor unitivus expedivit illam ab omnibus amoris proprii perquisitionibus.

2. Amor communicativus sæpe efficiebat, ut in tantum fervorem erumperet, ut extra se rapi videretur.

3. Amor transmutans eam cum Salvatore ita arcte conjunxerat, ut unus tantum cum illo spiritus videretur.

4. Amor præservativus efficiebat, ut ejusdem exerceret actus adeo pura intentione, ut J.C. in illa vivere dici posset.

VI. *Fundamenta ejus in montibus sanctis.* Ps. 86. Ecclesia, & Sancti Patres vulgo hæc Prophetæ verba interpretantur de gloriosa dei Matre, ad exprimendam Sanctitatis ejus eminentiam super omnes puras creaturas, ut intelligamus ædificium, animarumque palatium, ubi recipiendus erat Creator, & Dominus universorum, sublimius esse debere Sanctis omnibus, qui totidem sunt viventia Spiritus Sancti Templa. Sed nobilis hæc & figurata locutio adhiberi potest ad texendum elogium S. Magdalenæ de Pazzi, quam hac die colit Ecclesia; verumtamen, quin illam aliis sanctis præferamus, quorum Deus unus merita agnoscit. Nam

1. Ejus principia, & primi gressus adeo perfecti extiterunt, ut pauci inter Sanctos vix sub vitæ finem illuc evasesint.

2. Ejus progressus in quovis genere virtutum admirabiles extiterunt, cum exercuerit prodigia mortificationis, humilitatis, patientiæ, & caritatis &c.

2. Cumulus sanctitatis ejus præbuit specimen vitæ Beatorum in Cælo per sacram consuetudinem, qua gavisa est cum Angelis, Sanctis, & Sancto Sanctorum, qui ipse est Jesus Christus.

PARAGRAPHUS II.

Fontes, unde hauriri copia potest ad hoc pertractadum Argumentum & Auctores de eodem verba facientes.

Vita Sanctæ Magdalenæ de Pazzi scripta a P. Puccini ejus Confessario Italice, fons est, ex quo alii hauserunt, quidquid dixere de virtutibus, actionibus, miraculis magnæ hujus Sanctæ.

Idem vitæ Sanctæ hujus, quam typis edidit, non modicum adjecit volumen in sex partes divisum, ubi Superius explicat sensus pietatis ejusdem, lumina, quibus cælitus aucta fuit in frequentibus revelationibus, & erudita monita, quæ tradit tum iis, qui Deo sese devoverunt inter claustra, cum iis omnibus, qui in sæculo serviunt Deo.

Alia non deest hujus Sanctæ vita Gallico sermone conscripta a Reverendo Patre Domino a Jesu Regulari ejusdem Ordinis Excalceato; quæ solum secundum ordinem temporum complectitur quidquid fusius, & ornatius legitur in vita Italice scripta.

P. Croiset in Asceticis Exercitationibus pro Mense Majo eximium edidit vitæ hujus compendium, ubi in lucem profert meliorem passiones, devotiones, ac præcipuas Sanctæ hujus virtutes.

P. Novet in vita J. C. in Sanctis suis meditationem habet in festum diem S. Magdalenæ de Pazzi, ubi unice immoratur in ardenti illius erga Deum caritate, & omnes illius notas, & argumenta exhibet maxime perspicua.

P. Saint Jure sub finem libri sui de cognitione. & amore J. C. eam recenset inter illos qui præ ceteris in Salvatoris amore incaluerunt.

Auctor Sermonum in omnia argumenta &c. tomo 2. Panegyricorum habet hujus argumenti Sermonem.

Deficientibus Concionatoribus, qui typis ediderint hujus argumenti Panegyricos, Manuscriptorum ope usi sumus.

PARAGRAPHUS III.

Loci, Exempla, Figuræ, Applicationes Biblicæ huic argumento.

Loci.

Confortatum est cor tuum, eo quod castitatem amaveris. Judith. 15.

Mulier innupta, & virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore, & spiritu. 1. ad Corinth. 7.

Omnis autem ponderatio, non est digna continentis animæ. Eccl. 26' *Omne auri pondus cum anima continenti conferendum non est.*

Qui diligit cordis munditiam, habebit amicum Regem. Proverb. 22.

Existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam. Ad Philipp. 3.

Numquid vult Deus holocausta, & victimas, & non potius ut obediatur nomini Domini? 1. Reg. 15.

Facies quodcumque dixerint, qui præsunt loco, quem elegerit Dominus, & docuerint te juxta legem ejus, sequerisque sententiam eorum. Deuter. 7.

Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis suis. Ad Galat. 5.

Audi Filia, & vide, & inclina aurem tuam, & obliviscere populum tuum, & domum Patris tui, & concupiscet Rex decorem tuum. Ps. 41.

Quam pulcri sunt gressus tui, filia Principis. Cant. 7.

A te quid volui super terram? Ps. 25.

Virtus ejus numquam deficiet, sed quasi lux splendens procedet, & crescet usque in æternitatis diem. Prov. 4.

Vivo ego jam non ego, vivit vero in me Christus. Ad Galat. 2.

Mihi absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri J. C.

Exempla, & figuræ Biblicæ.

Hæc est, Fideles, pura puta imaginatio mentis humanæ ad amoris effectus exhibendos illum pingere cum ardentibus, ignitisque sagittis, quarum cuspis penetrat corda, eaque plagis transadigitur, quæ sæpe sauciis inferunt mortem. Sed illud vobis mirum videbitur, hoc est, quod Sacer Textus, qui Dei verbum continet, ideoque eamdem veritatem, adeo simplex in locutionibus suis, & abhorrens a figurato profanorum Scriptorum stylo, sermonem hunc consecrasse videtur, cum de caritate, ac divino amore verba facit. Huic sagittas, ac tela tribuit, & vult sagittas has ardentes, ac flammeas esse. *Sagittas suas ardentibus effecit;* (*Ps.* 7.) additque illas cordibus sauciis vulnus inferre; *Vulnerasti cor meum soror mea sponsa.* (*Cant.* 4.) Denique quidquid in profano amore perditissimum est, adhiberetur ad significandum quem ad excessum animas nostras diligat Deus, qui earum sponsus appellari dignatus est. Quod si divinus amor tantum valuit in Dei corde, addere possum equidem, eumdem effectum obtinuisse in quibusdam electis animabus, quæ sauciatæ fuerunt jaculis caritatis ejusdem, & quæ constanter dilexerunt Deum usque ad mortem, dilectione ea, quæ morte ipsa erat fortior, quemadmodum innuit sponsa Canticorum. In classem hanc refero hodierna die admirabilem Magdalenam de Pazzi, cujus cor fuit saucium, ut canit Ecclesia de priori Magdalena, cujus causam Dei Filius tutatus est, & & cujus laudes ille celebravit. Hac eadem manu, iisdemque sagittis vulnerata, & accensa fuit Sancta nostra.

S. Magdalena de Pazzi, ut olim pœnitens divino fuit amore succensa.

Commune argumentum ferventium S. Magdalenæ de Pazzi precum erat, secum animo reputare excessum amoris, quem Salvator testatus erat hominibus in Eucharistiæ Sacramento, & quemadmodum jugiter adorabile hoc Sacramentum ob oculos mentis illius versabatur, indesinenter de eo verba faciebat, & numquam cessabat quominus illum admiraretur. Hanc illa sibi legem indixerat, illud tricies quotidie invisendi; cellulam quoque suam ita habebat dispositam, ut semper per oculos ac faciem conversam haberet ad eum locum, ubi asservabatur, non secus ac Ezechiel Babylone captivus apud Assyrios semper Jerosolymam versus mentem animumque intendebat, ubi olim fuerat Templum viventis Dei, cujus nonnisi rudera supererant. Millies singulis diebus illuc sese vertebat, ac videbatur semet adjungere velle pretiosis ejus loci reliquiis, quem aliquando Dei majestas repleverat. Hoc ipsum dici potest de admirabili Magdalena de Pazzi. Hoc centrum erat, ad quod suopte ferebatur ingenio; hæc magnes a qua trahebatur. Semper videbatur inquieta, donec intime adhæreret objecto suarum affectionum, ac desideriorum.

Sancta hæc mentem semper gerebat intentam in sacrū Sacramentū quē admodum Ezechiel Propheta se per oculos convertebat ad Templum Jerusalem cum esset in captivitate Babylonis.

Quemadmodum Mundi Salvator, antequam adorabile Eucharistiæ Sacramentum institueret, Discipulis suis ingens illud osten-

Juge desiderium quo Sancta hæc

cum Deo uniri cupiebat, collatum cū desiderio Salvatoris sese cū nobis cōjungendi.

dit desiderium tribuendi illis sacram hanc escam: *Desideravi hoc Pascha manducare vobiscum:* (*Luc.* 22.) simili ratione dici potest Sanctam nostram semper ad hunc panem Angelorum anhelasse, sibique persuadebat nihil sibi ultra optandum esse in hoc mundo, ubi hoc desiderium fuisset expletum. Eventus eam nequaquam falli ostendit, & hunc thesaurum esse probavit, quo felix erat efficienda, & in æternum cælestibus bonis locupletanda. Et profecto bonis Dei non illud accidit quod bonis mundi, quæ exoptantur, & ardenter quæruntur ubi adsunt; & cum possidentur nauseam creant, & contemnuntur. Magdalena nostra cognovit hujus thesauri pretium ex possessione rei, quam ardentissime concupierat. Fecit quod dicit Evangelium, vendere decrevit, vel saltem rebus omnibus abrenuntiare, ut illum emeret; videlicet in colloquiis, quæ habuit cum Deo suo in divino hoc sacramento, consilium iniit relinquendi mundum, ut tota esset illius, qui se adeo perfecte in hoc sacro mysterio tradebat.

S. Magdalena vera fuit imago S. Theresiæ.

Hoc felix fuit præsagium, vel potius singularis divinæ Providentiæ dispositio, quod S. Magdalena de Pazzi mundo extremum diceret vale Religionis claustra ingressura, eodem anno, die, & in ordinem eumdem, quo admirabilis virgo S. Theresia terram reliquit in cælum profectura; utpote quæ alia futura erat Theresia in contemplatione, & amore Dei, heres spiritus illius, vivens imago virtutum ejus, & quæ efficere debebat, ut caritatis fervor reflorescеret, ita ut fieri nequeat S. Magdalenæ nostræ Panegyricus, quin simul auditoribus occurreret vera tabula primæ illius Moderatricis sancti Ordinis, quem utraque admirabilibus vitæ suæ prorsus cælestis exemplis illustravere.

Applicationes quorumdam locorum Scripturæ huic argumento.

Sancta nostra iners non fuit, sed ad majorem perfectionem semper contendit.

Ego sum sicut oliva fructifera in domo Domini. Ps. 31. Omnes Virgines devotæ Deo, norunt, in via perfectionis immorandum non esse, & non procedere idem esse, ac retrocedere. Omnes didicere se esse velut arbores Dei ipsius manu consitas, ut afferant fructum. Adam & Heva ad hunc finem in Paradiso collocati fuerunt, sed quin in amore proficerent, jacturam fecerunt gratiæ illius quam receperant. Sed quo cum fervore S. Magdalena de Pazzi in claustris non vixit? Qua cura, solertia, ardore non progressa est in viam perfectionis? Quid non egit, ut se dignam Salvatoris Sponsam præberet? Quot amoris, religionis, omniumque virtutum non exercuit actus in sancta solitudine contemplans Dei magnalia, & mentem suam veritatibus legis suæ replens? Mihi persuasum est, Deus, ajebat illa, & inde contremisco, me sterilem esse arborem, & infrugiferam. Elapsi sunt jam anni plures, inquiebat, ex quo Religionem sum ingressa, & ubinam est fructus? Quid profeci? Heu! Domine, quid non fecisti, quod non subiisti pro salute mea, pro meo progressu? Irrigasti animam hanc divina tua gratia; sed ubinam sunt virtutes, quas excolui? Numquid humilior sum corde? in corpore, & mente sanctior? Cogitationes, & actiones meæ numquid magis culpa vacant? Num minor in me levitas cernitur? Num infrequentius mente vagor? sermones mei minus diffluunt sanitate? Heu quam longe absum ab his virtutibus, quæ pulcherrimum sunt Virginum ornamentum! Heu! fateor equidem, me, quæ vitæ fructus fere debueram, mortis fructus tulisse, omnes actiones meas merito vacuas esse, me nullam mercedem sperare posse, & opera mea & pro tempore, & pro æternitate esse mortua; Et si arbor Evangelica, quæ nullos tulerat fructus, succisa fuit & in ignem projecta; quid mihi timendum non est, quæ terribilius merui supplicium? Sed adhuc patientiam habe in me; ne me projicias a facie tua; aliquot adhuc annos mihi permitte; ne deseras opus manuum tuarum, ac polliceor me tua juvante gratia, laturam fructus, quos petis, neque ultra spem tuam defraudaturam.

S. Magdalena de Pazzi se totam Deo suo devovit.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua &c. Deuteron. 6. Hoc illud est, de quo Sanctæ nostræ persuasum erat, & quod sanctissime adimplevit. Consecravit Deo quidquid illi erat antiquissimum, & sine ulla exceptione. Prorsus abhorruit a nonnullorum factis, qui aliquid sibi reservant, & quibus amor proprius persuadet satis esse Deo quidem partem dare, alteram dare mundo, ac sibimetipsi. Deus vel totum petit, vel nihil, utque illi placeamus, toti illius esse debemus, non mundo, non nobis. Ullumne illi offerri potest acceptius donum, quam anima pura, & omni labe vacua? Quam jucundum est Deo cor, quod mundi contagio corrumpere non valuit! BB. VV. quæ cum Propheta dicere possunt: Tu fors mea Domine es, hereditas mea, Deus meus, totum meum. Hoc dicere potuit Magdalena de Pazzi: Cor meum, quantum est, totum est Dei unius; ipse effinxit illud, illud redemit, illud ego uni devovi. Deus nimis magnus est, & cor meum nimis angustum, ut illud partiar; Deo simul, & mundo placere non possum. Sed ubi sunt virgines, quæ pro certo audeant affirmare, sacrificium suimet ipsarum Deo acceptum fuisse! Quot metuendum est ne quin illi purissimum vitæ suæ florem, suorumque annorum primitias obtulerint, ut olim Cain, pessimum quodlibet de grege sacrificaverint! Quot sunt, de quibus dici potest, quod olim de primo illo parricida, illas quidem offerre, quia Deo offerunt sacrificium, sed male partiri, quia injustitia est cum illo partiri; & deteriorem partem illi offerre, est impietas? Verum enim vero nonne de nobismet eosdem questus effundere jus est? Nonne Deo sacrificavimus reliquias mundi, vanitatis, voluptatis? obtulimus illi cor, mentem, corpus attritum, & malarum cupiditatum ignibus absumptum? Verum est, me divina gratia præventam memet illi a teneris unguiculis devovisse; sed vitæ meæ cursus adeo felicibus initiis respondit! Dona, quæ obtuli, nonne sacrilega pœnitentia subsecuta est! Nonne illi abstuli, quod eidem dederam, ut mihi redderet, ac funesto reditu, me iterum mundo, & vanitatibus manciparem? Tandem si in sæculo viverem, essemne prorsus ab illa, quæ sum in religionis statu, quem sum amplexata?

S. Magdalena timet ut displiceat Deo nisi in dies progreditur in vias perfectionis.

Justorum semita quasi lux splendens procedit, & crescit usque ad perfectum diem. Prov. 4. *Crescite in gratia, & cognitione Domini nostri.* 2. Petr. 3. Quid non docet Spiritus Sanctus mortales Deo in religionis statu consecratos per os Sapientis, & S. Petri Apostoli? & quomodonam tenentur illi magis, magisque progredi in viis perfectionis, & sanctitatis, quin ne uno quidem gradu cedant retro? S. Magdalenæ de Pazzi adeo persuasum erat de necessitate se in dies singulos perficiendi, ut sæpe ex semet causam exquireret, propter quam mundum reliquerat. Quoties secum reputabat; nonne audivi, Religionem similem esse scalæ mysticæ Jacob per quam Angeli ascendunt, atque descendunt, quin umquam subsistant; & nisi ad altiorem perfectionis gradum ascendo, me descendere, labi, de imperfectione in imperfectionem errare. Verum ideone ascendi, ex quo memet devovi Deo? Perveni ad altiorem sanctitatis gradum? Amor quo memet J. C. dicavi, adolevit in me? Majorne mihi fervor inest, quam re adhuc integra? Heu! quid mihimetipsi exprobrare non debeo, comparans statum in quo sum cum illo in quo eram alias? Tunc Deo placebam; sed ille modo horret teporem meum. Cogito me nondum illuc pervenisse, quo tendo, sed oblita eorum, quæ retro sunt, & ad ea festinans, quæ sunt ante me, indesinenter curro ad finem stadii mei, ut referam pretium æternæ felicitatis, ad quam me Deus evocavit. Hoc me docet S. Paulus Apostolus. Frustra quis celeriter currere festinat, qui gradum sistit, antequam ad propositum sibi finem perveniat. Hoc pacto ingens hæc anima sese magis, magisque excitabat, ut cælesti Sponso magis placeret.

Ad Philip. 3.

Melior est obedientia, quam victimæ. Eccles. 4. Hæc erat S. Magdalenæ de Pazzi sententia; pœnitendumne mihi est, ajebat illa, memet in totum vitæ meæ spatium obedientiæ voto obstrinxisse? Verum est, me voventem Deo consecrasse quidquid mihi antiquius, & pretiosius erat per votum paupertatis, externa omnia fortunæ bona; per votum castitatis me fecisse ex corpore meo hostiam viventem; & per obedientiæ votum illi meam libertatem sacrificasse. Sed quot fructus ex obedientia mea percipere valeo? Hæc meam cum divina voluntate consocians impeccabilem efficit, donec obedio. Per hanc similis sum Filio Dei, qui factus fuit obediens usque ad mortem Crucis. Per hanc pretium, ac virtus accedit omnibus actionibus meis. Per hanc tandem excussi mundi captivitatem, cupiditatum mearum tyrannidem, amoris proprii servitutem, libidinem mobilis ingenii mei, evagationes voluntatis meæ, & mei cordis inconstantiam. Quanta debeo tibi Deus meus, eo quod ad Religionis statum evocaveris me, ubi pro amore tuo obediens creaturæ, obedio Creatori meo: & ubi numquam id faciens quod volo, semper ea facio quæ vis! Infunde igitur, Domine, eosdem sensus, eamdemque reverentiam erga illum, qui me regit, quam debeo tibi, cujus est vivens imago; quoniam in nomine tuo imperat mihi, & si contra illum mussitarem, læderem tuam auctoritatem.

Obedientiæ pretium est inæstimabile. Hoc patet exemplo Magdalenæ de Pazzi.

Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum, & in uno crine colli tui. Cant. 4. Si unicus Sponsæ Canticorum obtutus rapit Dei cor; mirumne esse debet, si in rebus minimis Deo magis placeamus! Hæc erat S. Magdalenæ de Pazzi sententia. Nihil negligebat, nihil tam humile, abjectumque videbatur illi, ex quo hoc pacto poterat placere Deo. Fallitur profecto, cum aliquis arbitratur se ea observare omnia, quæ sunt ad salutem necessaria, alia vero ex parte officia, quæ minima habentur, contemnit. Difficultas rerum, quas præstare tenemur, esse potest ignaviæ nostræ prætextus: sed ubi faciles fuerint, quam prætexere valemus excusationem? Si Propheta, dicebant servi Naamen hero suo, pro salutis tuæ curatione aliquid difficile, & arduum expetiisset ex te, certe facere debueras; sed quandoquidem rem adeo facilem postulat, quæ est, septies te ablui, quomodonam sine gravissimæ imprudentiæ nota, id potes negligere? Postquam Salvator passus est pro nobis gravissimos cruciatus, si difficillima quæque ex nobis expeteret, possemusne citra teterrimum ingrati animi vitium, ea non præstare? Pleraque eorum, quæ postulat, facilia sunt, quæ negare simplici amico, vel etiam alieno minime auderemus, & utrum Salvatori nobis præstanda sint, hærebit aqua? Bone Deus! Quam impressionem efficit in Christiano multoque magis in Regulari habitualis hæc negligentia? Quid mihi respondendum erit Judici sæculorum immortali meam in rebus adeo levibus ingratitudinem exprobranti.

In rebus minimis magis placemus Deo.

Domine prævenisti eam in benedictionibus dulcedinis. Ps. 20. Verba hæc efficiunt ut altius repetamus teneros annos, primosque motus pueritiæ S. Magdalenæ de Pazzi. Hæc efficiunt, ut me-

S. Magdalena divina bonitate ab ineunte a-

cate præve-ra sese illi diluculo consecrat.

vt meminerimus, rationem, caritatem, Religionem repente in Sancta hac virgine ad maturitatem pervenisse. Fervor ejus præcessit cognitiones illius, & primum specimen, quod edidit libertatis suæ voluntarium extitit Sacrificium, quod ipsa per se obtulit divinæ Majestati. Magnus illi obex erat, quo sacrificium hoc exequi prohibebatur; sed hinc misericordiæ tuæ Domine, inde enixæ preces humilis ancillæ tuæ omnes auferebant difficultates, modo admirabili præstantes qualitates necessarias, ut in numerum sponsarum tuarum accenseretur. Ex eo tempore primi gressus quos edidit eam ad Crucem Salvatoris adduxerunt. Doctores quidam credidere, & credere æquum est priori illo momento, quo ratio prodire incipit in mente nostra, & quo animæ nostræ facultates sese evolvunt, nos teneri certissime ut cor nostrum convertamus in Deum; adoremus supremum hoc Ens, quod unicus est finis omnium actionum nostrarum, & quod unicum quoque esse debet objectum totius nostri amoris; illi consecremus primitias nostri, & baptismatis nostri fidem excitemus. Sancta Magdalena de Pazzi adamussim his perfuncta muneribus est: vix vivere occepit, cum christiane vixit. Elicuit etiam heroicum Religionis actum; quoniam a primis usque primordiis se Domino consecravit, ut in Sanctimonialium numerum admitteretur. Beati, quos Dominus erudit, quorum ipse doctor est, quos dociles reddit sanctis afflatibus suis, & quos in benedictionibus dulcedinis prævenit. Ex hoc numero est S. Magdalena de Pazzi; Gaudet Ecclesia his gratiis, quibus Deus illam prævenit. Urgeamus Dominum, ut eas nobis concedat, quæ sunt necessariæ ad prævertendos tot lapsus, nos iis periculis liberet, quæ certissima sunt pignora amoris sui, atque æternæ prædestinationis nostræ.

S. Magdalena ab infantia quæsivit Deum incredibili caritate.

Omni custodia serva cor tuum. Prov. 4. S. Magdalena omnia præcavit, quæ præcavenda sunt virginibus, quæ omnia sibi metuenda esse didicerunt: quamvis Domini gratiæ, & magnus ardor virtutis, illi videbantur esse præsidio, eique locum praberet dicendi cum S. Paulo, nihil me separare poterit a Salvatoris Caritate. Curæ igitur fuit omnes cordis sui aditus tueri, singulas actiones suas cum secreto Dei intuitu consocians. Objecta omnia, quibus afficiebatur, totidem erant occasiones illi prorsus suas offerendi, eumque colendi. Attente legem suam inspiciebat, quemadmodum artifex prototypum suum, ut illum sequatur, potissimum vero cum sibi proposuisset sequi viam arctiorem, & ad altiorem perfectionis apicem pertingere. Considerans magna divinæ potentiæ opera, illa magis admirabatur in effectibus sensibilibus ejus magnificentiæ, sese inflammabat ad illum magis, magisque diligendum, & gratias jugiter agendas ob assidua illius beneficia. Mirumne igitur esse debet, si a Patre luminum tot aucta fuit cælestibus donis, quæ præbuerunt illam tamquam perfectionis exemplar, præsertim vero virginibus, quibus mens est sese Domino consecrandi? Quod ad nos spectat, immoramur in caligine, & in rebus divinis neque magis illustrati sumus, neque perspicaciores: namque cum nosmet in mundum effundamus, congerimus catervam imaginum, quæ in cordibus nostris imprimuntur, & in singula momenta instaurantur. Omnem sensibus, & cogitationibus nostris facultatem permittimus; quænam spes adest, fore ut illos ad officium, Deumque revocemus, ubi voluerimus? Cessemus hanc tradere facultatem cordibus nostris, ut sese in omnia effundant objecta; & ut Sancta nostra, inde potius occasionem arripiamus mentes nostras in Deum attollendi. Quin hoc totis diebus oblivioni tradamus, statas nobis constituamus horas, ut de eo cogitemus, eique vota, precesque nostras offeramus. Animum advertamus ad bonitates illius, gratiis ejus proficiamus, illis fideles nosmet præbeamus, si pervenire volumus ad eam perfectionem, ad quam magna hæc Sancta pervenit.

PARAGRAPHUS IV.

Loci, ac Sententiæ Sanctorum Patrum, aliorumque huic argumento inservire valentes.

Quantum Deum diligat, debes in dilectione legis ejus ostendere: S. Augustinus.

Omnis copia, quæ non est Deus, inopia est. Idem.

Aufer a me Domine, omne nolle quod vis, & omne velle quod non vis. Idem.

Amor Dei, aut solus est, aut summus non. Idem.

O ignis, qui semper ardes, & numquam extingueris! O amor, qui semper ferves, & numquam tepescis! accendar a te, ut totus diligam te. Idem.

De hoc mundo non estis, quamquam sitis in hoc mundo: sæculum vos habere meruit, sed tenere non potuit. S. Ambros. l. de Virg.

Pudor ornat ætatem, taciturnitas pudorem. Idem c. 3. de Virg.

Portio mea Christus, in portione mea dives sum. Idem Serm. 8. in Psalm. 18.

Homo cujus est Deus, quid amplius quærit? Si sufficit Deo, sufficiat tibi Deus. S. Cyprianus.

Angelorum gloriam adquirere majus est, quam habere. Angelum esse felicitatis est, virginem esse virtutis. S. Chrysol. sermon. 143.

Timenti grave præceptum Domini est; amanti leve. S. August. in Joann.

Ego te huc duxi, & a periculis Ægypti liberavi. Ego te protegam; ego scuti vice tibi ero, ego omnia difficilia, facilia tibi reddam. S. Chrysost. homil. 36. in Genes.

PARAGRAPHUS V.

Quid ex Theologia depromi possit ad hoc argumentum pertinens.

S. Magdalena sciens, se ut similis fieret Filio Dei jugiter esse debere in Cruce, sibi in partem elegit passionem ejus. *Matth. 16. Ad Rom. 8.*

Nostis fideles latam jam esse ab ipso Dei Filio sententiam, qua omnes homines tenentur illi similes esse, & cum illo Crucem gestare: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam... Quos scivit, & prædestinavit conformes fieri imagini Filii sui*. Sed sancti omnes animadvertunt, ubi vult Deus animam ad virtutem sublimem, eminentemque sanctitatem attollere, illam plerumque deducere per hanc viam passionum, atque tribulationum; quasi quælibet pœna gradus esset, ut ad perfectionem perveniat, & cruces, persecutiones, corporis dolores, & animi, sanctitatis essent instrumenta, quæ si desint, suspicione non caret; sed cum hoc probata fuit experimento, de illius sinceritate dubitare non licet. Si quæ anima fuit sancta, & delecta, cui de hac veritate fuerit persuasum adeo opposita sensibus, & studiis corruptæ naturæ; hæc procul dubio fuit illustris Magdalena de Pazzi, cujus cor Dei crucifixi amor transverberaverat: & si amor, ut diximus, semper ad perfectam similitudinem tendit, quemadmodum nullum invenio, qui illum ardentius amaverit, ita nullum invenio, qui magis ad vivum illum expresserit, sive in interioribus pœnis per desolationes, atque inauditas tentationes, quæ gravissima, ac molestissima fuerunt experimenta, quibus ejus amorem tentavit Deus, sive violentis externis doloribus, quibus Deus illam afflixit & quos invicta, heroicaque patentia sustinuit, seu denique ultroneis austeritatibus, & mortificationibus, quas sibimet imposuit, ut expleret desiderium imitandi Salvatorem, quem non alio deinceps nomine, quam suum amorem vocabat.

S. Magdalena conata est se minima quævis officia adimplere, sciens non esse amare Deum, cogitare satis esse mandata Dei servare.

Nullus fortasse perniciosior est error, & nihilominus vulgatior, quam nihil vereri tenues noxas, & nullo in discrimine habere modica Officia. Religiosa conscientia, tamquam terriculamentum imbecillis animæ habetur, & solers in rebus minimis vigilantia, exigui, arctique ingenii habetur argumentum. Nolunt eximium ingenium nugis hisce immorari, veramque virtutem non pendere a congerie minuscula rum observationum, quæ animum dejiciunt, vitam ipsam fatigant, ejusque consuetudinem efficiunt importunam, & quin pietatem nutriant, illam exsiccant. Huic fallaci incumbentes principio omnia amori proprio permittunt; cupiditates suas palpant, sensibus blandiuntur, & ea vitant, quæ sibi negotium facessunt. Virgines Cælestem Sponsum expectant; sed oleum lampadibus suis comparare negligunt: neque putant illum ocyus affuturum. Postremo dicunt non ita gravem esse negligentiam. Sed cujus momenti non est? Divinus Sponsus illas ulterius videre detrectat. Hoc nihilum est, inquiunt; levis noxa est: regula exigua, gratia modica; quodnam adstat periculum illam negligenti! Heu num aliquid leve, aut modicum est, ubi refertur ad Deum, qui adeo magnus est, & ubi agitur, ut illi vel placeas, vel displiceas? Displicere parum Deo, modicum erit nobis? Nihil modicum est in eo, quod vel minimum aliquid conferre possit magno nostræ salutis, & perfectionis negotio. Nihil modicum est in eo, quod efficere potest ut mereamur, vel jacturam faciamus unius tantum gradus æternæ gloriæ. Non est modicum, constanter fidelem esse vel in minimis; & magni amoris argumentum est, in omnibus placere velle ei, qui amatur, & nolle eidem, ne in minimis quidem displicere. Velle placere Deo in magnis dumtaxat; satis esse putare, si adimpleas præcepta; argumento est Dei supplicia timeri, sed illum vel modice, vel minime amari. S. Magdalena de Pazzi longe aberat ab hac adeo irrationabili sententia. Illi persuasum erat, eos, quibus satis est observare præcepta, ostendere vel amorem suum infirmum esse, vel nullum.

Sublimis perfectio est facere velle Dei voluntatem. Hæc unica fuit S. Magdalenæ cura.

Sanctæ Magdalenæ non aliud votum fuit, quam Deo placendi, neque aliud officium, quam inquirendi voluntatem ejus, ut hanc tamquam inviolabilem officii sui normam sequeretur ab ea numquam discessura. Verum est hoc esse altissimum sanctitatis apicem, & cumulum perfectionis, quem pauci assequuntur: amor enim proprius & corruptæ naturæ proclivitas validos statuunt obices. & plura sustinenda sunt prælia ad eos infringendos. Hinc eorum plerique, qui in Religioso statu perfectionem conantur adquirere, omnem fere vitam insumunt in exuendis imperfectionibus suis, quæ prohibent ne se Deo conjungant. Sed Magdalena compendiariam nacta est viam, ut repente votorum summam consequeretur, videlicet eas omnes igne caritatis absumpsit. Amor proprius, qui nonnisi cum nobis nascitur, & moritur, ad primos ignis hujus sacri ardores extinctus fuit; ita ut mox nihil illam prohibuerit, quominus tuta esset Deo, ac illi se se intime conjungeret, ut nihil umquam deinceps eam separare valuerit.

In sedula regularum, & officiorum nostrorum observantia sita est Christianorum perfectio, maxime vero Religiosorum. Hæc fuit Magdalenæ sententia.

In sedula fidelitate, qua regulæ observantur, sita est perfectio Virginis dicatæ Deo; & per earum contemptum, omnibus se polluit inquinamentis; Sicuti enim non est homo nocentior, quam qui legis naturalis lumina extinguit, quam ducem sequi tenetur; ita nulla est virgo devota Deo criminosior, quam quæ propositas sibi regulas non observat. Nam rite intelligite, quid sint Religionis regulæ; hæ sunt dux ille, quem singulis Ordinibus præbet Deus, ut ad status sui sanctitatem perveniant, sunt fons, ex quo Dei gratiæ influunt in animas nostras; sunt rivi, per quos totius Ordinis alicujus merita, in singulos ejusdem professores emanant. Regulæ appellantur, quia sunt vincula, & amoris catenæ, quibus utitur Religio ad vinciendos sensus, ad coercendos impetus cupiditatum, ad cor in officio continendum, & ad virtutem pertrahendum; ad inhibendum illud proclive, quo ad voluntatem feruntur, atque ad animas cum Deo conjungendas. Præcepta enim, quæ regulæ imponunt, vincula sunt trahentia; interdicta, vincula sunt retinentia; monita salutaria vincula sunt, Deo cor conjungentia per praxim Consiliorum Evangelicorum maxime sublimem perfectionem continentia. Quid ergo facimus, cum cupiditatum nostrarum impotentia rapti regulas non observamus? Non sequimur ducem, quem nobis tradidit Deus; exhaurimus fontem, per quem gratiæ ejus in nos fluunt; rivos infringimus, per quos necessaria vitæ nostræ derivant subsidia; conterimus catenas, per quas adhæremus Deo, & ita amabile Domini jugum excutimus. Hoc ad unguem S. Magdalena de Pazzi cognovit; cui persuasum erat duo esse, quæ virginem Deo devotam æque obligant ad Ordinis sui leges integerrime servandas; officium videlicet, atque utilitatem. Officium quidem, quia ejus perfectio huic inhæret; utilitas autem, quia inde pendet bonum universum. Hinc Sancta nostra semper omnes Regulæ articulos perfectissime explebat, cum jam decrevisset in dies magis contendere ad altissimam Religiosi status, cui se addixerat, perfectionem.

Opinionem mortificationum mere interiorum vanam esse, invicte probatur exemplo Sanctæ nostræ.

Opinio est vulgo satis recepta iis, qui in sæculo vivunt, corporis pœnas, & mortificationes non esse admodum necessarias illis, qui perfecti sunt, & vigilias, jejunia, & macerationes non posse rationabiliter exerceri, nisi ab incipientibus; virtutem, proprie loquendo, in interiori parte dumtaxat consistere, silentium ipsum & jejunium, non nisi hujus generis esse bona. Verum est, hanc sententiam in præsentiarum magis, quam olim prævalere. Fateor equidem, ubi Sancta anima de Superioris, ac prudentis directoris consilio austeritates, & pœnitentias deserit ab ea tunc præcellens Deo fieri sacrificium, & hoc Deo acceptius esse, & jucundius omnibus mortificationibus, quibus ex propria utilitate affligeretur. Sed doctrina isthæc suspicione non vacat, in qua falli periculosæ opus est plenum aleæ, saltem hæc via non est, quam Dei filius, vel Sancti fuerint secuti. Etenim juxta hanc opinionem institui posset interior abstinentia; & extrinsecus caupon ari, ac indulgeri ventri; interius silentium servare, & cum singulis advenientibus habere colloquia. Ceterum Sanctæ Magdalenæ exemplum, quæ licet Deo perfecte conjuncta, omnia exercuit in se pœnarum, & mortificationum exempla, satis perspicuo nobis esse potest argumento illusionis, in qua versantur illi, qui fallaci huic inhærent opinioni.

S. Magdalena quin inhæreret deliciis, quas animæ infirmæ consectantur, passiones inquirebat ut se Sponso redderet similiorem.

Plerique asceticæ vitæ magistri consentiunt, amare Deum, eique per delicias & consolationes adhærere, quæ in illius servitute gustantur, esse infirmæ, ac tepentis animæ argumentum, quæ rata se divinæ majestatis amore succensam esse, multo magis quærit seipsam secreto amoris proprii consilio, quo si se nimis præverti sinit, manifestum adit periculum semper in abjectione sua permanendi. Sed amare Deum in tentationibus, in persecutionibus, cum nulla adsunt subsidia, & nulla solatia, hoc argumentum est magnarum, & generosarum animarum, quæ his in occasionibus multo majorem constantiam præseferunt, & hoc pacto ostendunt, Deum propter se ab illis amari potius quam propter dona sua. De hoc auro purissimo loquitur Propheta, quod septies emundatum fuit; videlicet, quod septem donis Spiritus Sancti ornatum est. Hæ sunt animæ heroicæ per omnia tentatæ, quæ tantum abest, ut quacumque procella agitentur, quo magis eidem objectæ sunt, eo magis earum crescit constantia. Id genus erat S. Magdalena de Pazzi, non solum omnes labores, omnesque passiones sustinuit, sed certo sciens, se divino sponso suo magis similem evasuram, summopere amabat passiones ea mente, ut in se ipsa magis ad vivum exprimeret imaginem Salvatoris.

Dei consilia procul absunt a carnalium hominum consiliis, ut liquet exemplo Sanctæ nostræ.

Carnalis homo, & sæculo inhærens non facile assequitur Dei mirabilia, quæ illius captum excedunt. Sunt speciosa quædam ingenia, spiritus acres, & vehementes, qui illusiones putant quod non est secundum communem ordinem gratiæ, qui fieri nequaquam in aliis posse putant, quod in se ipsis non sentiunt; omnia imaginationi, & errori accepta referenda esse jactitant, & inde ansam arripiunt humanam exprobrandi infirmitatem unde occasionem haurire deberent laudandi, & admirandi Dei potentiam, & bonitatem. Id genus mortales scire deberent, pietatis esse efficere, ut revereamur omnia amoris argumenta quæ tribuit Deus, & caritatis, ut cum actione gratiarum omnes recipiamus favores, quos Deus aliis impertit. Si minus adeo sublimem edere volatum possunt, ut S. Magdalena; saltem admirentur illum; & si mediocrem excedunt aciem oculorum suorum, tutius ipsis est, id pie credere, quod fidem illorum potest ædificare, quam illud superbe negare. Placuit Spiritui Sancto favoribus suis cumulare insignem hanc virginem, illam ex omnibus terrenis objectis expedire, eamque ut ita dicam in divinitatis usque finem attollere; Hinc valent intelligere, multiformem esse Dei gratiam, Dei spiritum sese communicare, quomodo illi placuerit, & cuicumque placuerit. Beati igitur illi, qui Dei vias sibi in scandali occasionem minime convertunt, & cum timore, ac tremore ex omnibus proficiunt exemplis Sanctorum, licet eorum captum exsuperent.

PARAGRAPHUS VI.

Delecti ex Asceticis nuperisque Concionatoribus loci hujus argumenti.

Infantia & felix educatio S. Magdalenæ de Pazzi.

Sancta Magdalena ex illustri familia de Pazzi Florentiæ orta commendabilis fuit propter vitam suam regularem, & Sanctitatem. Non sero patuit illam a Deo suo præventam fuisse ab incunabulis suavissimis benedictionibus; ideoque mater ejus illam aluit, educavitque cura prorsus singulari, atque ex eo tempore incepit insignia præbere sanctitatis ejus specimina, ad quam per infinitam providentiam Deo eamdem attollere placuit. Ratio in illa prævertit ætatem, & ut ita dicam rationem gratia occupavit. Immunis a vulgatissimis puerorum nugis, in oratione omne solatium constituebat. Si quis illi gratificari cupiebat, satis erat, si ei Sanctorum vitam legeret, aut in Templum adduceret. Pietas ejus fatigabat altricis pietatem, & genitorum admirationem ciebat. Neque morosa erat, neque importuna, ut assolet; sed corporis habitum habebat moderatum & gravem, ingenium felix, & mentem docilem cum oris habitu serio, verecundo, & suavi ita, ut amorem, & admirationem eorum omnium, a quibus agnoscebatur, sibi conciliaret. Fugiebat pueriles ludos & inutiles pueritiæ nugas, tantaque erat in ea moderatio, ut qui illius facta fuisset intuitus, jam ad provectiorem ætatem illam pervenisse censeret. Dixisses illam cum ardenti Salvatoris amore natam fuisse, & cum maxima erga Sanctissimam Dei Matrem pietate; adeo erga utrumque magna illius erat devotio. Deus illam orationis dono cumulavit, cum nondum per ætatem legendo esset par. In ea integras transigebat horas, & ubi quærebatur ex illa, quid in sacello suo faceret; bonum posco Deum, ajebat, ut me doceat quid mihi faciendum sit, ut illi placeam, & quid acceptius est in oculis ejus. *P. Croiset in Asceticis.*

Alia educationis ejus descriptio.

Felix hæc Virgo prodigium est Sanctitatis, quod voluit Deus novissimis his sæculis prodire ad confundendam fidelium ignaviam, qui assertam infirmitatem, vel potius teporem caritatis, quæ beatis Ecclesiæ temporibus florebat caussati sese excusant, si J. C. nequaquam sequuntur. Ab ipsis usque incunabulis indicia præbuit electionis, qua Deus illam sibi devoverat, totoque in educationis ejus curriculo visa est cum ætate crescere Sapientia, & gratia quibus illam prævenerat. Adeo felix sortita erat ingenium, ut nemo intelligere potuerit, infantiam ejus esse obnoxiam communibus ejus ætatis infirmitatibus. Cum omnibus utebatur suavitate, patientia, ac obsequio, quod illi omnium amorem, & admirationem conciliabat. Hæc tamen suavitas conjuncta erat cum quodam oris habitu adeo serio, modesto, ac verecundo, ut licet summopere affabilis esset, sociæ illam vererentur, atque observarent ita, ut non auderent ad eamdem accedere nisi caute, ac circumspecte. Licet puella mentem super nugas adeo erectam habebat, ut ludos contemnens, ac cetera puerorum solatia, totam se impenderet negotiis gravibus, silentio, ac solitudini assuesceret, lectioni, orationi, ac misericordiæ vacaret operibus, pauperibus & captivis præbens ea, quibus clam sese fraudare poterat, ut illorum famem, ac miseriam relevaret. Sobrietas, quam exercebat, eam brevi ad abstinentiam adduxit, & ad alias mortificationes, quas ætas, ac temperamentum illi permittere poterant. Sed in perquirendis rationibus placendi Deo nullam ardentius amplexata est, quam Orationem. *Baillet in vita Sanctæ.*

Vita ejus fuit jugis exercitatio amoris Dei.

Admirabilis hujus Virginis vita juge fuit divini amoris exercitium; omnes illius actiones non aliud habuere principium, quam motus purissimæ caritatis, & si quis unquam adimplevit præceptum, quod in veteri lege irrogavit Deus, & Dei Filius in Evangelio instauravit, ut quisque ex toto corde, ex tota mente, ex tota anima, omnibusque viribus suis Deum diligeret, asserere possumus post gloriosam Dei Matrem paucos extitisse, qui illud constantius, & perfectius executi fuerint Sancta nostra; non enim passa est unquam alium amorem, sed divino huic objecto omnem cordis sui latitudinem devovit, & omnia mentis suæ lumina, & altissimas quas hauriebat ex contemplatione, & assiduis cum Deo colloquiis cognitiones, ut illam semper ardentius amaret, & quem tandem ex tota anima, viribusque dilexit, quia ideo vivere videbatur, ut illum diligeret, & agere ut suum illi testaretur amorem. *Auctor recens.*

Virgo nostra sese a pueritia orationi abdidit, & inde admirabilia hausit lumina.

Dei amor, quo Sancta Virgo nostra era succensa, effecit, ut se totam abderet orationi; ibi cor ejus divinis ardoribus percitum recepit lumina adeo nitentia, ut supplerent illis, quæ ætas, experientia, studium, & animadversiones aliis afferre consueverunt. Fecerunt enim, ut cognosceret mundi vanitatem, pericula ibi imminentia, insidias, quas ibi salutis nostræ inimici struunt, & æternam infelicitatem, in quam mundi bona, & voluptates adducunt, quæ res effecit, ut consilium caperet sese quamprimum devovendi Deo in austera Religione aliqua, quam spectabat tanquam asylum tutumque portum ad evitanda naufragia, quæ sunt adeo frequentia in sæculo, ubi tot animas misere perire intuebatur. In hac subli-

subl mi contemplationis exercitatione deducebat illam Deus, & admirabili ratione illam trahebat ad se quin nulla ab hominibus accederet doctrina. Nam Sancta virgo nostra remotiora quærebat domus latibula, nesciens, quid faceret; & asceticum aliquem librum arripiens, procumbebat in genua vocales aliquot preces offerens, & mox assurgens taliter in Deum absorpta, ut ubique esset perquirenda, cum illius opera requirebatur; & semper inveniebatur in aliquo loco maxime semoto contemplationi dedita. In hac prorsus divina occupatione nonnihil auxilii nacta est in Confessario suo, & postmodum adeo sese extulit in Deum, ut non amplius humano modo vivere videretur. Didicit in hac cælesti Schola praxim virtutum omnium; ibique adeo vividum experta est desiderium placendi Deo, & pro eo tantum vivendi, ut exinde omnia, quæ mundus habet in pretio, fastidiverit. *Ex Sanctæ vita.*

Sancta nostra ex adorabili Eucharistiæ Sacramento divini amoris fonte tantam hausit caritatem.

Neque adeo mirum est, quod amor divinus tantus, atque tam ardens in S. Magdalena extiterit, ut in hac admirabili virgine juge miraculum videretur, si consideretur, illam hunc ex ipso caritatis fonte percepisse, hoc est ex adorabili Eucharistiæ Sacramento, quod ex omnibus Religionis nostræ mysteriis, nobis plenius ostendit incomprehensibilem Dei erga nos amorem quod Sancti amoris fornacem appellat, & quod eruditus quidam, qui humilitatis caussa Idiotam se dicit, exhibet nobis tanquam Solem septum flammis amoris sui, quem in omnes illos effundit, accedentes ad se, ut illos illuminet simul, & inflammet. Mirum potius esset, si ille qui extrinsecus septus est, intrinsecus autem penetratus hoc igne prorsus cælesti, non calescat, & in hac ardenti fornace non colliquescat, tanquam ex hyperborea glacie concretus, quod Parisiensis Antistes diabolicum vocat miraculum, & nonnisi ex inaudita humani cordis stupiditate profectum: *Miraculo diabolico tot inter carbones ignis amoris divini, cor hominis frigescit ad Deum.* Ex hoc igitur sancti amoris fonte, & ex hac meditatione magnitudinis divinæ caritatis S. Magdalena de Pazzi hausit ardorem, quo tandem cor illius penitus conflagravit. *Auctor Sermonum in omnia argumenta &c.*

Intima illius unio cum Salvatore per divinum Sacramentum.

Per ferventem amorem, quo insignis hæc virgo Divinum Altaris Sacramentum prosequebatur, cor illius arcte semper conjunctum erat Deo inviolabili adhæsione, quæ unitivi amoris effectus est per divinum hunc ardorem, sicut ignis se communicat, mutat, atque transformat in ignem quidquid est nutrimentum illius, in actionibus suis expressit prodigia, quæ fiunt in hoc divino mysterio, per amorem communicativum, & transformantem: quemadmodum Dei amor semper extaticus est, & extra se ferri videtur, ut sese nobis totum tribuat; magnæ Sanctæ hujus vita non intermissa fuit series extasum, & raptuum in Deum; quæ res effecit, ut magis divinam, quam humanam duceret vitam; quasi de Deo tantum, & propter Deum vixisset: & quemadmodum divinum hoc Sacramentum est Sacramentum unionis, & hoc etiam nomine appellatur; inde Magdalena nostra concepit primum desiderium sese totam devovendi Deo, & unice cultui ejusdem inhærendi: quod profecto accidit, postquam prima præventa fuerat singulari gratia Dei, qui non solum illam ab ineunte ætate a sæculi corruptione præservaverat, sed qui etiam cor ejus inflammaverat ex tunc Sancto amore, simul ac per rationis usum eumdem cognoscere potuit. Ludicra, aliaque primorum pueritiæ annorum oblectamenta nulla in illius institutione partem obtinuerant, cujus visus est Deus curam sibi depoposcisse, quoniam nonnisi de Deo, deque ratione huic placendi loquebatur. *Auctor recens.*

Spiritus Sanctus dux illi factus in sancti amoris via.

Sicut incomparabilis Magdalena ab ipsa usque pueritia desiderio flagrabat agnoscendi, quomodo amandus esset Deus, Spiritus Sanctus maximus in hac scientia præceptor effecit, ut brevi hujus rei momentum, & adminicula cognosceret. Edocta enim, eumdem filium Dei, quem concupierat videre conversantem in terra, ut illum quocumque sequeretur, ut olim fecerat illa, ex cujus nomine appellabatur, altaribus nostris permanere, ibi homines præstolaturum, eorumque visitationes, cultum, orationes, & obsequia percepturum; numquam, si integrum fuisset illi, discessisset ab Ecclesia defixis semper oculis in locum, ubi dilectum suum quiescere audiverat; tale ejus recipiendi desiderium testata, cum alios videbat ad Sacram mensam illam accedentes, ut sancta indignatione exardesceret in ætatem suam adhuc minorem, quam ut illam sibi quoque liceret eodem pabulo frui; dicens, satis esse cognoscere Salvatorem suum, eumque eo fervore, quo illum amabat, diligere, ut sibi permitteretur hac frui felicitate; & vitæ ejus auctor animadvertit, iis diebus, quibus mater ejus sacris refecta fuerat mysteriis, sanctam hanc virginem arctius, quam poterat matri semper adhærere consuevisse, ut nunquam ab eadem secederet. Eodem fervore iis omnibus, quos eadem cœna refectos videbat, accurrebat, ut hoc pacto propius ad illum accederet, quem in corde suo voluisset excipere. *Auctor Sermonum in omnia argumenta.*

Ardens amor Sanctæ nostræ erga Dominum effecit, ut pro recessu claustrum sibi diligeret.

In adorabili hoc Sanctæ Eucharistiæ Sacramento tot recepit lumina adeo vivida, ac penetrantia, ut suppleverint illis omnibus, quæ tot laboribus, curisque adquiruntur. Hoc illi mentem injecit, quamprimum mundo nuntium mittendi, ut sese devoveret Deo in austera aliqua Religione, quam tanquam tutissimum portum intuebatur ad evitanda naufragia, quibus tot mortales interire videbat. Neque diu hæsit dubitans de loco, & ordine ubi utilius Deo deserviret. Eadem illecebra, qua erga altaris Sacramentum rapiebatur, in quo primum gustaverat delicias, quæ in Dei servitio percipiuntur, & gratias, quas in eodem recepit, eidem vocationis loco fuit; non dubitavit ultra, quominus Ordo Carmelitarum, in quo frequentissimæ erant communiones, locus esset, ad quem divinitus vocaretur, & commodum sæpius sumendi Salvatorem suum satis valida esset ratio, ut ad hanc electionem adigeretur. Hoc pacto Deus quem tanta caritate semper complectebatur, omnes amovit obices, qui occurrere potuissent in hac via, qua Sancta Virgo tendebat, & in qua credebat se tranquille frui posse Dei sui caritate. *Recens Auctor.*

Consanguineis ejus vocationi S. Magdalenæ adversantibus hæc omnes mundi obices infringit.

Sicuti Virgo nostra ad Regularem vitam ipsa natura duce ferebatur; ita nihil illi accidere poterat molestius, quam suorum parentum consilium, quo illius nuptui tradendæ conceperant. Tunc quintum supra decimum agebat annum; ejusque virtus erat in caussa magis, quam virginis venustas, & opes, ut a pluribus in uxorem deposceretur. Neque suum illi consilium aperire distulerunt consanguinei; statim ac eduxerunt illam de monasterio, in quo tanquam alumna servabatur, quid de illa cogitarent, & de optimo conjuge perquirendo testati sunt; coegeruntque virginem, ne dissimularet studium illud, quo ad regularem vitam ferebatur, & votum, quod nuncupaverat, sed non alium, quam Jesum Christum in sponsum habituram. Variis usi sunt artibus, ut illam de sententia dimoverent; verum cum illi insigni essent pietate, precibus, & lacrimis Magdalenæ sibi cedendum esse putaverunt. Hoc pacto evertit omnes obices, quos a genitoribus, ceterisque hominibus poterat invenire. Non ambigitur quominus sanctæ hujus Virginis vocatio a Deo fuerit profecta; quapropter illi integrum fuit non solum Regularis vitæ statum amplecti, sed etiam Ordinem, quem mallet, eligere. *Recens Auctor.*

Voti sui compos facta, Religionem ingreditur Carmelitanam.

Voti sui se compotem nacta est, ubi per genitores suos licuit illi Religionis statum amplecti; Speciosissimis ergo se ornat indumentis in Cœnobium reditura, ut sine ulla exceptione sese totam devoveat Deo, simulque omnibus sæculi pompis abrenunciet. Vosmet vobis fingere potestis, quam hilari, lætoque vultu illam Carmelitæ Sanctimoniales exceperint, & quos Magdalena lacrimarum imbres in exultantis lætitiæ argumentum effuderit. Serum nimis illi videbatur abjicere mundum muliebrem, qui eo gravior illi videbatur, quo diutius differebatur eidem momentum illud sese cum Sanctis Filii Dei Sponsis conjungendi. Abjecit ergo dicto citius hunc vanitatis apparatum, nihilque retinere volens eorum, quæ in sæculo gesserat, ipsum etiam abjecit Catherinæ nomen, quo hactenus appellata fuerat, ut illud Magdalenæ assumeret; nolensque ulterius nec videre quemquam, neque a quoquam videri extra claustra, claustra ipsa sibi in sepulcrum convertit, ubi quodammodo voluit tumulari. Propriæ voluntatis suæ sacrificium accessit exteriori rerum omnium expoliationi; & licet cum adhuc esset in mundo, diuturnum, & laudabile assecuta esset habitum insignes austeritates patiendi, ac plures horas in orationibus transigendi, ne momento quidem hæsit, ubi ad communem Novitiarum vitam fuit redigenda. Subjecit regulæ propriæ pietatis exercitia, & nihil singulare in se videri passa est. Nullus unquam tyro majori cum fervore incepit, & nullus eodem temporis intervallo tantum profecit. Devotio ejus, intima cum Deo conjunctio, summa in rebus omnibus integritas ac fides, & mortificatio intra sex menses absolutissimum Sanctimonialis prototypum illam constituerunt. Virtus ejus ad desperationem adducebat seniorum fervorem, & Sancta nostra adhuc novitia proposita erat tanquam perfectionis exemplar, quod omnes imitarentur; ipsa vero quotidie ad sacrificii sui consummationem anhelabat. *Auctor recens, & P. Croiset in Asceticis.*

Quanti Sancta hæc faceret Religionis statum. Divini amoris ardor illam primis ipsis professionis suæ momentis videtur absumere.

Nulla unquam Sanctimonialis æquiorem, aut sublimiorem Regularis status conceptum aluit: Sancta nostra pluries singulis diebus deosculabatur Monasterii sui parietes, & dicere consueverat, si omnes intelligerent suavitatem, felicitatem, & status hujus bona, universum Terrarum orbem brevi ad solitudinem redactum iri. Cum tantopere concupitus tandem illuxit professionis emittendæ dies, quoniam Dei amore fuerit succensa, verbo significari non potest. Ad plures horas in extasim rapta fuit; quod tamen non aliud fuit, quam præludium gratiarum admirabilium, atque frequentium, quibus deinceps eam cumulare divinæ placitum fuit voluntati. Duobus proximis post professionem elicitam annis, pauci excessere dies, quibus ad quatuor, vel sex horas in extasim non raperetur. Videbatur nonnunquam immobilis, oculis vel in cælum sublatis, vel in Crucifixi imaginem defixis, facie divini amoris igne inflammata, ridenti, ac suavi oris habitu, qui satis internas, quibus affluebat, animi delicias testabatur; & lacrimæ, quas in teneris hujusmodi raptibus ubertim effundebat, satis ostendebant, quam inflammata esset divini illius amoris igne, quem Salvator in terras attulerat. *Idem.*

Gratias agit Deo qui illam e sæculo eduxerat in tutum Religionis asylum.

Quinam fuerunt incomparabilis nostræ Magdalenæ sensus erga Deum propter gratiam, quam impetraverat, ut in reliquum vitæ suæ spatium sese posset divinæ Majestati devovere, & in terris vitam prorsus cælestem ducere illi similem, quam Beati ducunt in Cælo, & hic in terris contemplari divinas perfectiones, quemadmodum eas illi contemplantur in Cælo? Ut inquam posset funestam corrupti sæculi contagionem fuge-

fugere; evitare pravorum exemplorum laqueos & societates æquo liberiores, ubi torrens consuetudinis ipsos etiam Libani cedros trahit, quæ altius radices jecere; videlicet magnas animas, quibus nihil metuendum sibi videtur esse a mundo, & a dæmonibus. Vix Sancta hæc virgo vota sua nuncupavit, cum sese obtulit Deo victimam, offerendo illi corpus suum tanquam hostiam viventem, ac beneplacentem, mentem & cor suum tanquam holocaustum; voluntatem suam tanquam sacrificium, quod obedientia illius jugo fidei, regulæque suæ illi acceptabile debebat efficere. Quænam vos manet pœnitentia, vos, inquam, qui ab ineunte ætate a Domino vocati neglexistis benevolis ejusdem invitationibus respondere? Quot lapsus, quot mala effugissetis? Quos immo bonorum operum thesauros in diem manifestationis collegissetis? Verum quomodo nam hæc jactura farciri potest? Saltem adnitamur, ne amplius abutamur gratia, immo ut eadem utamur imposterum, nisi in caput nostrum Dei iram irritare velimus, qui per nimiam, absit invidia verbo, indulgentiam adhuc nos licet rebelles sustinuit. Verum ut ad propositum, a quo recessisse video, revertar; videamus quonam animi grati sensu B. Magdalena Deo gratias egerit, eo quod illa ad Religionis statum fuisset evocata. Quibus beneficiis me non cumulavit Dominus meus, ajebat illa, ex quo mihi Religionis sinum aperuit? Recentem obtinui nativitatem; professio mea mihi fuit alter baptismus. Honorem hunc nacta sum, ut recensita fuerim in albo fidelium Sponsarum Christi Jesu, quæ per vocationis suæ gratiam vocantur antonomastice, populus electus, gens sancta, populus adquisitionis. Sum ex numero Virginum, quas S. Cyprianus pulcriorem purioremque florem Ecclesiæ nuncupat; oculi, corpus, omnes sensus mei per consecrationis gratiam sanctificati sunt. Quot gratiarum actiones mihi tribuendæ sunt tibi Domine, ob tot tantaque bona, quæ in me contulisti, antequam de te cogitarem? Utinam illi vel unicum vitæ meæ momentum satis digne possem impendere! *Auctor Recens.*

Sancta nostra se in statu suo tanquam in Calvario considerat.

Vix vota sua emiserat S. Magdalena de Pazzi, cum statum suum aspexit, tanquam vitam crucifixam, atque Calvarium, ubi crux tantum illi erat inquirenda; & cum juxta Ordinis consuetudinem Sacerdos in manibus ejus inseruit crucifixum, sanctimonialibus ex S. Pauli verba canentibus, *mihi absit gloriari, nisi in Cruce Domini*, adeo validam in semet experta est illecebram crucis ferendæ, & ardens adeo patiendi desiderium, ut deinde semper perhorruerit omnes sensuum voluptates, neque aliud cupierit nisi Deum crucifixum, cujus imago fere semper præ manibus illius versabatur, quam ostendebat, & ad quem incessanter convertebat orationem cum sensu pietatis, & gaudii; ex quibus liquebat, illam non solum in hoc gloriam suam constituisse, verum etiam omnem lætitiam, omnes delicias, & unicum votorum suorum objectum. Quid post hæc a me vobis dici expectatis de illius austeritatibus? quandoquidem ab illis quæ aliquid in ipsam haberent auctoritatis, hoc petebat unum, ut in mortificationibus exerceretur. Nam quamvis Ordo ille, quem fuerat amplexa, nulli cederet austeritate; domus, in qua degebat, diligentissime regulam observaret; desiderium, quo Sancta nostra cruces optabat, expleri minime poterat. Nolebat, immo victitare non poterat, nisi arcto pane, & aqua brevi; & hoc admirabile jejunium, quod Dei Filio auctore susceperat, & quod ad ejus imperium in omne vitæ suæ spatium produxit, satis ostendebat ab eodem esse profectum: nam non sine manifesto miraculo compertum est, licet omnes adhiberentur artes, & illa ipsa conaretur, ut morem gereret illis, a quibus uti jubebatur communi obsonio, nunquam stomachus illius hoc valuit sustinere; quæ victus singularitas, quam pleræque re adhuc integra probare non poterant, facta est necessitas illi permittenda. *Auctor Sermonum in omnia argumenta &c.*

Perpetuum ejus jejunium.

Tota vita pedibus nudis incedit, & in omnigenis mortificationibus exercetur.

Cum S. Magdalena omnibus excogitabilibus sese exerceret austeritatibus, nihil intentatum reliquit, ut facultatem obtineret nudatis pedibus incedendi. Acriter illi obstitum fuit, sed ubi compertum fuit, illam non posse aliter proferre pedes, nervi quippe illius contrahebantur, simulac communibus utebatur calceamentis, permittendum illi fuit, ut nudis pedibus incederet, & adoranda est providentia Dei in Sancta hac, in cujus gratiam miracula operabatur, non tantum, ut magis magisque peteretur; ita ut cum Job dicere posset, *mirabiliter me crucias*; (*Job* 10.) verum etiam ut expleret ardens illius desiderium propius imitandi Salvatorem ducendo vitam prorsus crucifixam. Neque majorem in vestibus suis mollitiem quæsivit. Cum enim sibi delegisset abjectissimum domi totius indumentum, adhibebat etiam asperrimum cilicium, quod non abjiciebat, nisi ut corpus suum ferreis catenis discerperet, ac zonas adhiberet acutis præfixas aculeis, qui altius corpori infigebantur, & qui sæpe excitabant in illa memoriam cruentæ flagellationis Salvatoris sui; cumque Sanctimoniales sodales ejus prohibere adnitebantur ne adeo crudeliter sæviret in corpus suum, tunc etiam cum aliis præerat, hoc unum respondebat: Sinite me pro meis sceleribus pati. Per umilitatem se se tamquam omnium nequissimam cogitabat, quamquam nunquam lethaliter Deum læsisset; sed Dei Filius, qui illam passionis, & crucis suæ cupiebat esse participem, nihil aptius inveniebat, ut illam ad amoris sui divini perfectionem attolleret, & ipse illi viam indigitabat, per quam illuc erat perventura. Igitur ut insignis hæc virgo propius adhereret Jesu Christo, vitam agebat crucifixam, complectens omnes mortificationes, & austeritates, cum illi satis esse non possent eæ, quæ in Sancto illius Ordine exercebantur. *Recens Auctor.*

Magnæ mortificationes S. Magdalenæ.

Cum illi, qui Deo se se penitus devovent inde sumere initium consueverint amorem suum eidem testaturi, ut bellum suis corporibus indicent, sibi sensuum voluptates interdicendo, & carnem suam austera pœnitentia mortificando; hic idem Sancti Amoris fervor sanctam nostram ad pios impulit excessus, qui fere omnem superant fidem. Initium duxit a gravissimis quibuscumque austeritatibus, & nisi accessisset moderamen eorum, qui animæ ipsius regimini præerant, quorum voluntas apud illam divinæ voluntatis locum tenebat, ab extremis quibuslibet minime abstinuisset. Superius jam me dixisse puto, illam, cum adhuc paterna in domo versaretur, duodecimum annum agentem, meditantem Salvatorem suum spinea redimitum corona, ex tunc indignum existimavisse Christiano, se non præbere similem ei, quem adorat; & usam rubo, quem invenit, ad explendam suam patiendi sitim, sibi coronam intexuisse præter propter illi similem, quam in Crucifixi capite videbat; eamque capiti suo implicuisse, ac inseruisse, ita ut illud cruentis vulneribus sauciaret. Noctem totam transegit inter gravissimos dolores, quos hæ spinæ capiti inferebant illi incumbenti; & Dei amor nunquam magis industris visus est, quam in artibus illis, quas sancta hæc puella excogitabat ad animi cupiditates mortificandas; ubique enim semper aliquod Sacrificii argumentum inveniebat. *Ex variis Auctoribus.*

Pœnæ, quas a Deo pertulit Magdalena.

Deus, ut Sanctæ hujus Virginis periculum faceret, eamque tanquam aurum in fornace emundaret, voluntariis ejusdem mortificationibus addidit morbos gravissimos, & acutissimos, qui juge illi pepererant martyrium, ac tormenta ineffabilia ad patientiam, atque constantiam illius exercendam. Sed in hoc amor illius erga crucem illuxit; mutavit enim S. Theresiæ effatum, quam traduxerat Deus per eadem tormenta, & quin cum eadem diceret, *aut pati, aut mori*, concupiscebat ferre crucem, ac diutius pati pro illo, qui eam ab æterno liberaverat supplicio; *pati, non mori*. Nescio utra sit generosior sententia. S. Theresia non aliam in hac vita felicitatem esse putabat, quam pati; ideoque ex quo pati cessavit, mori petiit; sed S. Magdalena de Pazzi intelligens inæstimabile passionum pretium, metuit, ne mors immature nimis hanc illi invideat felicitatem. Se se offert in extremum usque judicii diem tormentis hujusmodi perferendis pro sceleribus, quæ in mundo grassabantur. S. Theresia mortem spectabat tanquam præliorum suorum finem, qui patientiam ipsius erat coronaturus; & Sancta nostra quærit pœnarum suarum perennitatem. Illa mortem tanquam maximum bonum respiciebat; hæc tanquam minus bonum, sed sub varia specie, quæ in utraque parem crucis amorem ostendit. *Aut pati, aut mori*, dicit illa; altera vero *pati, non mori*. Verum quin audeamus aliquid statuere de merito harum virginum, quæ duo extiterunt patientiæ miracula; dicamus licet magnæ sint mortis illecebræ apud Sanctas animas, quæ cum S. Paulo dissolvi cupiunt, & esse cum Christo, Sanctam nostram maluisse cum illo, & propter illum pati, quam ejusdem aspectu frui; & perinde ac illi amabilior videretur patiens in cruce, quam gloriosus in Cælo, sibi mortem differri cupiisse, ut diutius particeps fieret crucis, & passionum illius, cum reliqui vulgo illis finem fieri concupiscant. Itaque extremos dolores, quos pertulit, & qui miraculo propiores quam humani visi sunt, quoniam Medicis ipsius erant ignoti, ipsisque augebantur remediis, intuiti, vix & ne vix quidem inveniemus aliquem, qui citra mortem graviora pertulerit mala; & possumus affirmare vitam ejus juge miraculum patientiæ extitisse, eamque veram factam fuisse imaginem Salvatoris in Cruce per amorem quem crucifigentem appellare possumus, per quem merita est, ut Salvator eidem imprimeret dolorem vulnerum pedum, manuumque suarum, quin imprimeret illi notas, & stigmata, ut olim D. Francisco, & Senensi Catherinæ impresserat. *Auctor recens.*

Admirabiles desolationes corporis & spiritus, quibus incomparabilis Magdalena traditur.

Licet gravissimæ fuerint austeritates, quas Sancta nostra exercuit in corpus innocens suum; licet gravissimi extiterint morbi, quibus illam afflixit Deus, hæc omnia pro nihilo habebat, ubi hæc omnia cum afflictionibus mentis, intrinsecis doloribus, dirisque tentationibus comparabat, quibus illam probari passus est Deus. Quemadmodum pœnæ, quas ipse Dei Filius perferre voluit in anima, tædia, mœrores, desolationes illi majorem intulere dolorem, quam omnia supplicia, quibus deinceps totum sacratum corpus illius lancinarunt; ita morbi acutissimi, & admirabiles mortificationes, quas Sancta nostra subiit, deliciæ erant, & blandimenta, ubi conferebantur cum defectionibus spiritus, cum desolatoriis amaritudinibus, furentibusque tentationibus, quas illam sustinere voluit Deus, ut crucis suæ particeps fieret. Voluit etiam ut hæc omnia simul sentiret, exhibens illi sensibili, vivaque imagine Lacum Leonum, alludens ad illum, in quem olim Daniel Propheta conjectus fuit, ubi illa vidit terribilem speciem malorum omnium, quibus erat per quinquennium afficienda. Se ibi conspexit tanquam dæmonum prædam, qui teterrimas induentes spectrorum, larvarumque species in illam irrumpere videbantur. Tunc visa est oblivisci omnium gratiarum, quibus illam hactenus cumulaverat Deus: tunc vidit se ad extremas spiritus ariditates redactam, omnia pietatis exercitia fastidientem, orationis pertæsam, omnium faculta-

tum

tum suarum, atque etiam cupiditatum generali quadam defectione oppugnatam, earum etiam quæ fœdiores sunt, & quæ magna hæc anima ignoraverat adhuc; involuntarium suæ vocationis fastidium, tentationes blasphemias evomendi, horrentia phantasmata, quæ nullas ei vel interdiu, vel noctu permittebant inducias; quæ omnia illi adeo terribilia, & assidua fuerunt, ut dubium supersit, an ullum adsit sævius Martyrium, & quasi Deus ipse cum dæmoniis ad innocuam hanc animam torquendam conspirasset; hoc delitescente, ac recedente, nullus orationis gustus, aut sensus illi reliquus erat; & ipsa etiam Eucharistia, quæ consuetæ ejusdem erant deliciæ, illi in cruciatum convertebatur. Jugis timor, an Deum læserit; utrum hoc sibi supplicium promeruerit; incertitudo ipsa de conscientiæ suæ statu, in singula momenta sexcentos illi timores ingerebant. Mens ejus jugibus de fide dubitationibus oppugnabatur; anima sexcentis desperationis cogitationibus turbabatur, quibus millies se ipsam dereliquisset, nisi Dei manus illam per hæc omnia traducere volentis sustinuisset in gradu adeo periculoso atque præcipiti. *Ex variis Auctoribus.*

Inviolabilis Fidelitas, & invicta Constantia Sanctæ Magdalenæ de Pazzi in his desolationibus tum externis, tum internis.

Si desolationes spiritus, quibus Sancta hæc tradita fuit, adeo terribiles extitere; fides ejus eo fuit admirabilior, ac insignior; & quemadmodum Scriptura narrat de S. Job, qui tot malis oppressus, quibus divina illum manus percusserat, nunquam peccavit: *Et in his omnibus non peccavit Job labiis suis*: (*Job* 2.) Similiter Sancta Virgo ne minimum quidem impatientiæ motum prætulit; nihil de consuetis mortificationibus remisit, nunquam sua pietatis exercitia interpellavit, quantocumque eorum tædio contabesceret; semper Divinis præceptis obediens, semper excipiens cruces, quibus afflictabatur cum perfecta divinæ voluntati submissione. Tandem vero misertus est Deus passionum illius, & post adeo terribilia tentamenta, pristinam ei malaciam, ac tranquillitatem restituit, ut olim fecerat cum S. Job, cumulans eam tot gaudiis, atque deliciis, quot mœroribus, angoribusque fuerat cumulata. Ubi animadvertendum est Crucem illius in aliam a Deo commutatam fuisse; ne quod vitæ illius momentum passione vacuum esset: namque per hanc viam tanquam tutissimam, placuit illi ad altissimum perfectionis apicem Magdalenam evehere. Itaque in cruce mortua est, sicuti in cruce vixerat, nihil ultra cupiens, quam perfectius, quam fieri posset, Salvatoris sui Crucifixi imaginem exhibere, & hunc incessanter orans, ne permittere vellet, ut ipsa ex hac vita migraret, nisi postquam sævissimis, teterrimisque doloribus fuisset excruciata. Adimplevit ardens hoc desiderium Deus permittens, ut extremum vitæ ejus triennium esset illi crux perennis, in qua suum consummavit sacrificium acerrimis quibuscumque tormentis, postquam adorabili Altaris Sacramento fuisset refecta, ut hæc duo, quæ fuerant amoris ejusdem objecta, fierent etiam mortis solamen, & validissima duo argumenta spei ipsius, quæ postquam ardentissime caritatis jaculis cor ejus confoderant, in Cælo inter beata Seraphim eam collocarunt. *Auctor Sermonum in omnia argumenta.*

S. Magdalenæ amor solitudinis, & recessus.

Cum mihi admirabilis hujus Virginis virtutes referendæ sint, initium ducam a solitudinis, ac recessus amore. Spiritus solitudinem cum solitudine corporis addidit, & per interiorem hanc solitudinem, anima ejus ab omnibus expedita sensuum imaginibus, ab omnibus creatis objectis emundata, ac de uno Deo sollicita, spiritus illius semper erat in Cælo, licet corpore adhuc versaretur in terra. In deserto Patriarcha Jacob mysticam vidit scalam, cujus vertici incumbebat Deus, & per quam Angeli de Cælo descendebant in terram, & de terra ascendebant in Cælum. Ita in claustri sui solitudine suave cum Cælo commercium fovebat; ibi Deus in Magdalenæ cor descendebat, & Magdalena in Dei sinum usque attollebatur. Jugibus afflatibus Deus ad cor illius loquebatur, & Sancta crebris desideriis incessanter ad cor Dei loquebatur. Quam jucunda, & suavis erat huic animæ magnæ habitatio! Omni carens sensu rerum omnium, quæ erant circa illam, Deum unum cogitabat; de Deo erat sollicita, qui erat in illa. Domine, ajebat illa, quid mihi corporis solitudo prodesset, si mentis solitudo deesset? Votum emisi perpetuam servandi clausuram, at votum ne servarem, si mentem meam hac illac vagari per orbem, ac sexcentis objectis, aut alias visis, aut animo conceptis permitterem? & si a sæculo per meam professionem semota ad illud cogitationibus, atque cognitionibus reverterer, hæccine via esset, per quam tibi adhærerem? Si Mater tua te inter cognatos, & notos minime invenit, quomodonam ego te meos inter inveniam? Per sanctas id genus cogitationes Magdalena incomparabilis semper magis magisque in solitudinis amore se confirmabat, & in perfectiones proficiebat. *Auctor recens.*

Ejus intentio semper recta fuit, & in Deum tendens.

Cum unica Sanctæ nostræ voluptas semper esset, perfectius quam fieri posset Dei voluntatem facere, semper rectam habebat intentionem in iis omnibus, quæcumque faceret, diceretque, & ardens desiderium ea faciendi, quæ divinæ Majestati magis essent accepta. Antequam extremum obiret diem, hoc illis, quæ aderant significavit; illis quippe testata est, gratiam, quam enixius Dei Filium flagitaverat, semper eamdem fuisse, videlicet adimplendi voluntatem illius; Nosti Domine Deus meus, me ab extrema usque pueritia ad hanc diem semper flagrasse desiderio placendi tibi, & faciendi coram te omnia opera mea. Ex pura hac, rectaque intentione semper placendi Deo, peccati horror proficiscebatur: quandoquidem hæc anima magna erat adeo pura, ut ne minimum quidem aliquid pati posset, quod Deo vel tantillum posset displicere. Palam etiam totis artubus contremiscere videbatur, cum mortale crimen de nomine audiebat appellari, tantoque horrore corripiebatur, ut testaretur sibi pruriginem esse exclamandi, quasi vidisset spectrum aliquod teterrimum, vel monstrum ex abyssi visceribus egressum. Pluries testata est, se intelligere non posse quomodo fieri posset, ut esset fidelis ita impius, & infelix, qui de Deo lethali noxa offendendo cogitaret. Decimoquinto ante obitum die hæc protulit verba; mundum relinquo ignorans adhuc quomodo creatura animum adjicere valeat ut Deum mortaliter lædat. Ex quibus facilis patet conjectura, quam rectæ semper toto vitæ ipsius spatio fuerint intentiones illius. *Ex Sancta vita.*

Amoris extases Sanctæ nostræ in Deum.

S. Magdalena de Pazzi ingenti flagrabat amore efficiendi, ut Deus Salvator suus ab omnibus cognosceretur, & amaretur. Quo eodem igne succensus erat S. Paulus, cum cupiebat esse anathema pro fratribus suis. Hoc telum est divinæ caritatis igne inflammatum, quo Sanctæ nostræ cor fuit transverberatum, & quod tantum in ea fervorem accendit, ut sui non compos, omnes stupiditatis nomine insimularet, per omnia domus loca discurreret, omnibusque viribus exclamaret: Venite animæ ad Dei imaginem factæ, venite ad amandum Deum, qui tantopere vos dilexit! Modo per hunc ipsum zeli, & fervoris excessum, optabat sibi stentoream vocem ut in quatuor mundi plagis exaudiretur; atque ut cogeret mortales omnes ad illum diligendum, qui illos tanto ardore dilexit. Sibi etiam singularem loquendi rationem concinnaverat, Deum amoris sui nomine appellans, & per sanctum quemdam impetum, qui effecisset, ut pro alia a se diversa exciperetur, nisi alioquin cognita fuisset. Dei Sp. illam ita possidebat, ut minime posset cohibere suspiria, neque prohibere, quominus erumperent; aliquando etiam coram omnibus, qui cum stupore, ac reverentia audiebant illam hæc repetentem verba, quam parum cognosceris! quam parum amaris! Si tibi deest, ubi quiescas; ad me veni, ego te excipiam. Et mox reminiscens Salvatorem ipsum dixisse, se ignem in terram tulisse, ut totum terrarum orbem suo amore inflammaret, & illi nihil optatius contingere posse, quam omnium corda eodem flagrantia intueri: Sancta facem hanc quocumque inferre cupiebat, & sæpe professa est, se optasse millies in singulos dies obire mortem, si efficere posset, ut Deus amaretur. Hoc tamen ut plurimum dicere consueverat coram Eucharistico Sacramento; quo sumpto se suo fervore sinebat rapi, & cogitans Domini corpus infinitis simul in locis multiplex factum, ut omnibus simul homminibus uno eodemque momento conferri posset, & in eorum ingredi corda, immensam Dei caritatem, & insiguem tot bonorum, gratiarumque profusionem admirabatur; neque se se colligere poterat, cum meditabatur, per admirabilem hanc divinæ Sapientiæ adinventionem Salvatorem quodammodo reddidisse corpus suum æque fere immensum ac Divinitatem, sed dolore tabescebat, & nullo refici poterat solatio, ubi videbat illum non ab omnibus diligi. Hac mente preces omnes offerebat; omnes pœnitentias & mortificationes suas dirigebat, ad peccatorum omnium conversionem, ut Deo placeret eorum corda sancta sua caritate inflammare. *Auctor Sermonum in omnia argumenta.*

Gratiæ & admirabilia bona, quibus a Deo fuit cumulata.

Sancta nostra taliter erat in divinum amorem transformata, ut unum dumtaxat videretur habere spiritum cum Jesu, & de ejus vita vivere. Ita S. Paulus testatur, Beatos in Cælo in Deum transformandos esse per vim amoris, quo illum prosequuntur: *In eamdem imaginem transformmamur.* (*Ad Cor.* 2.) Quamquam felicitas hæc Cælitibus tantum sit reservanda, nihilo secius in hac quoque vita imagines quædam occurrunt in Sanctis nonnullis, qui communem excedunt sanctitatis gradum; & idem S. Paulus hoc pacto asserebat, J.C. in ipso vixisse, & effecisse ut ille prorsus divinam viveret vitam. Nescio vero, utrum aliquis diutius, aut familiarius hac usus fuerit felicitate, quam incomparabilis Magdalena de Pazzi, quæ jugiter ferme rapta erat in Deum per amorem hunc transformantem, quem Salvator ipse illi revelaverat, a se communicari illis, qui digne communicabant. Nam perinde ac illa jam esset in Cælo, & in divinitatis sinum ingressa, cum adorabili Salvatoris esca reficiebatur, immo cum ad communionem recipiendam se se præparabat, repente mutabat oris habitum, vocis tonum, agendi rationem, spiritum quoque, & cogitationem; atque sensus adeo sublimes eructabat, quos non nisi Dei Spiritus illi suggerere poterat. Oculi ejus ita nitebant, facies ejus ita flagrabat, ut nemini dubitandi locus esset, quo minus cerneret non vulgare aliquod objectum, quo spiritus omnesque sensus illius erant occupati. Visa est quatuor dies integros in hoc statu, qui passim incipiebat quotidie mane ex quo sacris se reficiebat mysteriis, reliquumque diei spatium vigebat cum stupore non solum Sororum omnium, verum etiam celeberrimorum Doctorum, qui portentum hoc nonnisi ardori, ac vi amoris divini acceptum referre noverant. Hæc erat species quædam obsessionis Sp. Sancti, Prophetarum invasioni persimilis, & prorsus opposita illi, quam tenebrarum Spiritus usurpabat in Energumenos, quos subditis violentisque motibus agit, & ex quorum ore ea profert, quæ in omnibus cient admirationem. Sed in raptibus Sanctæ hujus, qui Divini Spiritus obsessiones possunt nuncupari, duo erant miracula; alterum quod citra illam sensuum sus-

suspensionem, quæ in aliorum extasi evenire solet, Sancta hæc agebat, interroganti respondebat, muneribus suis fungebatur; sed eo modo, cui aliquid super naturam interesse videbatur. Etenim in operibus suis, qualia erant aliquot pias imagines pingere, & in altarium ornatum coloribus aliquid concinnare; licet data opera clauderentur fenestræ, in tenebris producebat opus æque omnibus numeris absolutum, ac si plena in luce versaretur. Præterea cordium secreta rimabatur, futura vaticinabatur, & eo loquebatur modo, quo omnium mentes commovere, omniumque corda mulcere posset. *Auctor Anonymus.*

S. Magdalenæ caritas erga proximum.

Si magna hæc Virgo ita divino flagrabat amore, ut sæpe extra se rapta videretur, mirum esse non debet, si tanta erga proximum caritate fuerit succensa. Omnes ejus cogitationes illuc spectabant, ut aliquam inveniret viam procurandæ salutis animarum, pro quibus Salvator suum effuderat sanguinem. Hic illi, ut S. Theresiæ olim, apparuit, eique ostendit eximium decorem animæ in gratia existentis; quæ res in anima ejus talem incendit ardorem pertrahendi peccatores ad Deum, & eorum conversionem procurandi, ut præ languore contabesceret. O utinam liceret mihi, ajebat illa, Indias lustrare, vel Turcarum domos, ut eas gentes docerem illa, quæ scire possum de Sanctis Religionis nostræ mysteriis; omnes labores, omnes cruciatus deliciæ mihi viderentur. Cum vero per statum suum atque sexum minime liceret ardens hoc salutis mortalium omnium desiderium, Deo omnes offerebat pœnas, & mortificationes, quas sibi irrogabat pro salute proximi: juges offerebat Deo preces, ut misereri vellet peccatorum; præsertim vero eo tempore, quo furunt bacchanalia, quo omnes fere mortales jus esse sibi putant in omne ruendi facinus, in antecessum subsequentis Carnis privii pœnitentiam reparaturi. Sancta hæc anima dies noctesque traducebat insomnes, ingeminabat austeritatis suæ pœnas, ut quomodocumque sæculi amatorum vitia expiaret. Aliquando Crucifixi imaginem arripiebat, & divini amoris igne succensa: Domine, ajebat, voluisti in cruce mori, & pro peccatoribus sanguinem effundere! placeat tibi, ut & ego meum pro eorum conversione effundam! Ita incomparabilis Magdalena in igne caritatis suæ aliquod inquirebat solatium languoribus animæ suæ. *Ex Sanctæ vita.*

Quomodo Magdalena obiret omnia religiosis munera.

Prolixi nimium operis, ac laboris esset singillatim persequi velle omnia officia, minutasque status religiosi circumstantias; sed ecce quid ipsa dixerit de Sororibus suis, ex quo satis liquebit quonam ardore omnia, quæ ad statum ipsius pertinebant, adimpleret. Præcepit mihi divinus Magister, ut summa cura, & vigilantia, sartam tectam tuerer cordis mei puritatem atque simplicitatem; adeo sublimem ingessit mihi conceptum meriti virginitatis, ut illum dicendo nequeam significare; jussit quidquid facerem, id me facere, tanquam si extremum esset opus vitæ meæ; voluit, quidquid fieret ab aliis, me ignorare, & iis vacare solum, quæ pertinent ad me; præcepit, ut semper mihi constem, ut par semper, & immutabilis sim; ut magnam præ me apud omnes feram lenitatem, & ne unquam verbum proferam, quod assentationem sapiat, aut vanitatem: ut semper Sororibus meis me præbeam caritate, ac benevolentia plenam, compatientem, & ea omnia quæ valeo, illis præstem officia; ut me tanquam omnium novissimam, & ancillam geram; ut levissima, quæque munera, minimasque regulas maximi esse momenti putem, & amplissimam virtutem in eo sitam esse, ut sedulo, & ad apicem impleantur, ut de iis, quæ intra me accidunt, non nisi cum iis, quibus creditum est vitæ meæ regimen, verba faciam; ut non aliam voluntatem habeam, nisi divini præceptoris mei voluntatem, & nunquam a Salvatoris passione oculos, mentemque dimoveam: Denique ut semper divinam esuriam Eucharistiam, & recenti semper gustu ad illam accedam, ut intra viginti quatuor dierum singulorum horas tricies, ac ter visitem Sanctissimum Sacramentum, nisi aliter me facere jubeat obedientia. Ex his Sanctæ verbis colligere satis est, quanam cura minima quæque servaret ejus status officia, ad quam Deus illam evocaverat. *Ex Asceticis operibus P. Croiset.*

Sancta abjectissima quæque monasterii officia appetebat.

Magna Sancta hæc taliter Monasterii munera ambibat, ut enixe sibi vilissima, & abjectissima domus officia deposceret, quibus summa fide, & inexplicabili alacritate perfungebatur. Interdiu, noctuque ægrotantibus assidebat, quibus humillima præstabat officia. Voluptas illius erat conversis obedire Sororibus, & se tanquam earum ancillam arbitrabatur. Omnes autem Sanctimoniales ita reverebatur, ut se crebro prosterneret earum vestigia deosculatura. Caritas, mortificatio, & humilitas major inveniri non potest. Licet adhuc adolescentulæ præcipua domus illi deferebantur officia. Magistra fuit Novitiarum diutissime, ac tandem totius Communitatis Priorissæ Vicaria. Satis commendari nequit ejus vigilantia, sedulitas, prudentia, lenitas, & caritas, qua obiit diversorum horum munerum officia; & ostendit quomodo regulari in domo celeriter pietas, ac fervor reflorescat, cum qui eam moderantur, illam exemplis melius, quam verbis erudiunt; & omnia ad rectæ institutionis normam dirigi, cum, qui præsunt sunt Sancti. *P. Croiset in Asceticis.*

Non communes gratiæ, quibus sancta nostra cælitus aucta fuit.

Quia hoc loco verba faciamus de insignibus, ac fere innumeris gratiis, quibus incomparabilis Magdalena affecta fuit a Deo; nonnullas afferam, quas pauci ignorant, & ex quibus judicium ferri poterit, quanta dilectione illam dignatus fuerit Deus, & ad quem eminentem caritatis gradum fuerit sublata. Diebus illis, qui merito dies tenebrarum appellari possunt, & qui carnis privium præcedunt, quibus Mundus omnibus se se flagitiis ingurgitat, & quibus non pauci, alioquin satis frugi, & minime abnormes, quadam veluti contagione ducti insanientium exemplis trahuntur: his inquam diebus moris erat ea in domo, ubi Sanctimonialis nostra degebat, supplicationem habere, ad sarciendam, quoad fieri poterat, injuriam, quæ Deo per sæculi effrænem libidinem ac intemperantiam inferebatur. Dum pia hæc haberetur cæremonia, Magdalena in extasim rapta fuit, in qua Christum Dominum vidit, qualem Pilatus populo ostendit dicens; *Ecce homo.* Sancta hæc tunc gravissimo dolore affecta, Jesu! exclamavit, cur mihi non datur subire in locum tuum, ac pro te pati tot irrisiones, & probra, tot contumelias, atque blasphemias, quas pro me, & insipienti hoc populo pateris? & paullo post visa fuit manus, aliquid veluti exceptura, protendere, & mox in crucis formam ante pectus decussare, quasi rem acceptam inter amplexus suos servatura; quæ, ut creditum fuit, omnia fuerunt Dominicæ Passionis instrumenta, quandoquidem singula deinceps nominavit. Post breve temporis intervallum magno tremore correpta fuit, & proruit in terram significans quodammodo se maximis doloribus victam. Alia vice cum jampridem Sancta hæc videre concucupiisset Dei Filium ex intemerato Parentis suæ sinu prodeuntem; hoc in statu eidem apparuit, & mox inter illius ulnas exceptus aliquantisper mansit, eamque ineffabilibus deliciis, & gratiis replevit. Item in sancto Pentecostes pervigilio, cum adesset in choro, & Sanctimoniales, *Te Deum* concinerent, Magdalena rapta fuit, & immota, ac tacens permansit usque ad Officii finem, cum facies ejus sub extasis initium expallescens, & exanimi similis, repente illuxit, & protulit sensus admirabiles cum textibus Sacræ Scripturæ, ita rebus, quæ ab ipsa dicebantur, congruentibus, ut Sorores quodammodo præ sermonum ejus præstantia raperentur. Illa nonnunquam diem integrum in hujusmodi raptibus perseverabat; aliquando etiam biduum sine interpellatione; nonnunquam etiam quatriduum cum interjectis noctibus; & quotidie fere post communionem ad quinque, vel sex horas rapiebatur; ac semel, quod maxime mirum est, ad octo dies, totidemque noctes in hoc statu permansit, exceptis tamen in dies singulos horis duabus, ut aliquid alimoniæ caperet; & in hujusmodi raptibus assidue de rebus divinis loquebatur, idque tanta eloquentia, ut satis admirari nequeamus Dei bonitatem, qua simplici Sanctimoniali adeo sublimia lumina communicaverit. Illud vero stuporem ciet, quod omnes hæ insignes gratiæ, extases, raptus, quin essent incomparabili huic Virginis consolationis argumenta, illi erant e contra crucis, & passionis accessio; idque, ut procul dubio simillima fieret Cælesti Sponso, qui quoad vixit in terris, non nisi amaritudines hausit, atque cruciatus. *Auctor recens.*

Ejus obitus.

Instat jam celeberrimus triumphi Magdalenæ dies. Ejus dolores, ac morbi in dies singulos ingravescentes eam ad summam redegerunt inopiam, & vix intelligi potest, quomodo corpus adeo delicatum tot malis, iisque simul omnibus resistere posset. Extrema ejus ægritudo illorum auxit vim. Toto corpore teterrimis afficiebatur doloribus, quin vel minimum recipere posset solatium, ita ut tandem decumbere coacta fuerit; cumque aliquæ ex Sororibus suis illam sublevare contenderent, dixit illis, non decere, ut de Cruce descenderet, ac se in illa spiritum emittere velle. Unicum Eucharistiæ Sacramentum ad aliquod breve temporis intervallum solatio fuit malis ejus. Sed tandem eorum impotentiæ cedendum fuit, & corpus hoc tenerum, ac innocens, beata hæc victima absumpta fuit, non tam cruciatibus, quam flammis divini amoris, & Creatori suo animam reddidit. *P. Croiset in Asceticis.*

Fructus ex S. Magdalenæ de Pazzi exemplis referendus.

Si ex me quæritis, Fideles, quem fructum ex magnis incomparabilis Magdalenæ de Pazzi exemplis percipere possumus; reddam, sicuti per duo præcipua Salvatoris mysteria in Cruce, atque Eucharistia, erga quæ Sancta hæc tanto caritatis ardore æstuabat, ad tantum sanctitatis apicem evasit illa; ita & nos per eadem conari debemus, ut in nobis excitata erga Deum caritate, ad tanti prototypi exemplum sanctificemur. Cum enim perfectio, & sanctitas in Caritate consistat, quid ad hanc ciendam potentius est, præsentia Dei in altaribus nostris, & aspectu Dei crucifixi? Altera quidam est fornax prorsus divinæ caritatis, quo nomine illam sancti quidam appellant; alter vero objectum, quod omnia corda dolore, & miseratione potest afficere. Sed utrumque, cum nobis ostendat excessum amoris, quo nos diligit, satis etiam valida caussa est, propter quam illi omnem amorem nostrum devoveamus. Quod si mutua dilectione Salvatorem nostrum prosequimur, amor hic efficiet, ut inquiramus, & inveniamus illum in duobus hisce mysteriis, & exprimemus duplicem hanc similitudinem Filii Dei, quæ sanctos constituit. Nosmet illi in hoc amoris Sacramento conjungemus, ubi aliquo modo unum & idem efficere cum nobis vult; hic nobis erit fons gratiarum, & beneficiorum; hæc erit alimonia animæ, & caritatis nostræ, quæ hoc pacto convalescet, & ad infinitum augebitur. Quam vero sanctitatem adquirere non poterimus, per frequentem hujus Sacramenti consuetudinem? Crebra sui ipsius in nos immutatione non ne tandem nos in seipsum transformabit, qui altissimus per-

perfectionis gradus est, ad quem Magdalena de Pazzi pervenit? Sed sicuti Crux Salvatoris est nostræ salutis principium; ita in Cruce nostræ sanctitatis consummationem reperiemus pro illo patientes, & illi certissima nostri amoris monumenta præbentes. Nunquam nobis deerunt occasiones, quas Providentia omnibus suggerit, ut semper sanctificandi nosmet ejusdem inveniamus. Hoc pacto Deus emandabit nostram caritatem, quæ nisi hoc subierit periculum, nobis suspicione carere non debet, & imprimet in nobis similitudinem suam, quæ, ut Sanctus Paulus ait, efficit Sanctos quidem in terris, in Cælis autem prædestinatos. *Auctor Recens.*

PRO SANCTI CAJETANI
Thienæi Clericorum Regularium vulgo Theatinorum Institutoris
PANEGYRICO.
MONITUM.

Præstans S. Cajetani Thienæi erga Ecclesiam promeritum, quo Cleri reformationem, ac primævæ disciplinæ morem revocare studuit; præstans inquam, hoc meritum tanti momenti sanctuario ipsi præstitum, idque tunc temporis cum omnia in deterius prolapsa reformatoris opem præstolabantur, amplissimi sermonis luculentissimum esset argumentum. Verum cum tantum opus magnarum virtutum egeret subsidio, atque esset cum heroica constantia, invicìaque patientia obeundum, in earum enumeratione nobis latior campus aperitur ad texendum uberius elogium magni hujus Viri, atque institutæ ab illo Congregationis, de qua plurima in lucem prodierunt volumina.

Equidem scio insignem Petrum Caraffa, qui mox Romana inclaruit Purpura, & demum ad supremum Pontificatus apitem evectus fuit, ac Paulus IV. nuncupatus, eamdem cum Cajetano fovisse mentem, & utrumque simul mutuo sibi communicatis consiliis, una cum duobus aliis sodalibus virtutis eximiæ opus studiumque suum collocasse in finem eumdem. Sed ne quatuor pro uno fiant Panegyrici, illustribus tanti operis socius, præsertim vero Cardinali Caraffæ gloriam relinquamus, in partem accessisse ad tempus, laborum, ac ministerii Sancti Cajetani, ac novo huic Ordini nomen, amplitudinem, & clientelam redisse; & mox quatenus Pontificem maximum eumdem approbasse, & confirmasse. Sanctum vero nostrum semper intuebimur tanquam gloriosi hujus operis caput, ac tanquam illum, cui acceptæ referendæ sint omnes victoriæ de hæreticis, aliisque Ecclesiæ inimicis relatæ, atque omnes successus recentis Ordinis, tanquam præcipui Institutori eximiæ Congregationis Clericorum qui Theatini appellantur.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Varia Sermonum hujus Argumenti Systemata.

Zelus domus tuæ comedit me. Psalm. 68.

I. TExtus hic, qui affingi posset Sanctis omnibus, qui vitam Apostolicam professi sunt, & qui latius Religionis fines protulerunt, vel Ecclesiam tutati sunt, ita singulari pacto S. Cajetanum attingit, ut proprium ejus characterem constituat in ministerio, pro quo a Deo electus, & ad quod fuit evocatus. Proprium inquam characterem; fuit enim instrumentum, quo usus est Deus ad Clerum refingendum, quæ potissima Ecclesiæ pars est, juxta primorum sæculorum prototypum; & per hoc totam Christianismi faciem schismatibus, Hæresibus, & morum corruptela deformatam, reformavit; qua in re Sancti hujus zelus pro Dei domo maxime eluxit. Ut in hoc immorer argumento, quod re ipsa illum ab aliis Sanctis secernit, quorum zelus enituit in fidei propagatione, & Ecclesiæ propugatione, ajo, S. Cajetani zelum illum impulisse ad ipsius Sanctuarii, quæ Domus Dei est, sanctificationem; etenim laboribus cum suis, tum orientis congregationis suæ effecit, ut in clero primorum Ecclesiæ temporum reflorescere disciplina. Quod elogium licet magnum sit, atque præclarum, tamen haud æque probaturus sum, si animadverteritis ad tantum hoc facinus opus fuisse ita eminenti virtute, auctoritate ita solide constituta, adeo firma constantia, nominis existimatione adeo præcellenti, verbo, tot tantisque virtutibus quibus incomparabilis Thienæus præditus erat, cui gloriosum hoc opus adeo benevertit. Diutius non immorabor, ut prolixa hypotiposi ob oculos vestros objician miserrimam statum illam, ad quem tunc temporis Clerus redactus erat; satis mihi erit generatim attingere ea flagitia, quæ irrepserant, & quæ ansam, vel caussam, coloremve præbuere tot Schismatibus, atque Hæresibus, quæ sunt inferorum partus, & quæ contra Ecclesiam prævaluissent, nisi illa providentia omnibus adversariorum conatibus superiore ducta, atque directa fuisset. Providentia, quæ excitavit hominem secundum cor Dei, qui sapienti hoc usus est Ministro, ut illam tueretur, ac sustineret. Vir hic admirabilis, dicam iterum, est incomparabilis Cajetanus, qui zelo domus Dei succensus, horum flagitiorum vim retardavit Sanctuarium refugens: *Zelus domus tuæ comedit me.* Sed ut opus beneverteret, opus erat zelo, qui zelum illius exæquaret; zelo, qui ut S. Paulus ait, æque ardens esset, ac lucens. Quod me vobis ostenturum spero per ea adminicula, quibus Sanctus hic usus est, ut suscepti facinoris optatum exitum assequeretur. Hæc autem tria fuisse reperio, quæ tres sermonis hujus partes efficient.

Primum autem illud fuit, quod zelus hic ab eodem duxit exordium; quippe se ipsum præbuit absolutissimum pietatis, caritatis, omniæque exemplar virtutum, quas publice professus est, ut esset exemplo omnibus ævi sui Ecclesiasticis; & hac ratione tanquam ceterarum validissima ob oculos eorum objiceret, quinam essent primorum temporum Ecclesiastici.

Alterum. Zelus hic illi suasit, ut veterem vitæ rationem, quam ducebant Apostoli, primique ministri Domini revocaret, qui in communi vivebant, quemadmodum cœnobitæ solent. Hinc Sanctus Ordinem Clericorum Regularium instituit, cujus unum extitit ex præcipuis membris, ut Ecclesiastici vitam ducerent regularem, solitariam, Deo per preces conjunctam, simulque retinerent, quod Cleri proprium est, videlicet zelum pro altarium cultu, & curam ministeriis status sui propriis appositam. Hic finis fuit, & præcipuus scopus, quem Sanctus noster sibi propositum, ut Clerum ad pristinum statum revocaret, quod voto illi adeo feliciter cessit, ut Summorum Pontificum approbationem meritus fuerit, & fructum mirificum in Ecclesia universa pepererit.

Tertium. Zelus ejus semper actuosus, & ardens nequaquam in solo se Clero continuit; sed se extendit ad fideles omnes, qui sunt Ecclesiæ membra per Apostolicos labores cum suos, tum institutæ ab ipso Congregationis, cum populi secuti sint Ecclesiasticorum exemplum; quo pacto auctor fuit reformationis morum in omnibus fere statibus universalis.

Hoc insigne est S. Cajetani in Ecclesiam omnem promeritum, quem illa in grati animi argumentum hoc die populorum venerationi proponit, & quem tanquam prototypum Ecclesiasticis omnibus, omnibusque Religiosis Ordinibus objicit. *Auctor Recens.*

Fecit mirabilia in vita sua. Eccli. 31. Mirabimini fortasse me dicere incipientem Sancti ejus Viri laudes, cujus hodierna die memoriam recolimus ex hisce verbis ducere exordium. Quid enim, inquiet aliquis, adeo in hoc Viro excellens renidet, ut per hoc a reliquis Sanctis secernatur, in quibus juxta Scripturas, videri velit Deus adeo admirabilis? *Mirabilis Deus in Sanctis suis.* Numquid miracula, quæ Deus in ejus gratiam operatus est? Verum est plurima patrasse & maxima; hoc tamen non ideo efficit, ut dicam, illum in vita sua mirabilia operatum fuisse: *Fecit mirabilia in vita sua.* Sed hæc vita ipsius est miraculis omnibus admirabilior, cujus fulgor eorum perstringebat oculos, qui omnia tantum ex ea parte respiciunt, quæ sensus afficit. Tria hoc vobis persuadebunt, si prius cogitaveritis, quam rarum sit simul ea connectere, quæ adeo videntur opposita, & nonnunquam etiam adeo contraria, quæ tamen magnus hic Sanctus simul conjunxit mirabili consensu, qui miraculorum omnium videri potest maximum. II.

Primum. Perfectam, jugemque innocentiam cum maximis pœnitentiæ severitatibus conjunxit; quod liquet ex toto vitæ ejus curriculo.

Alterum, quo non minus habetur miraculum est, consociatæ vitæ solitariæ exercitia cum vitæ Apostolicæ officiis, quæ plures motus, & actiones ad proximorum utilitatem requirit.

Tertium est Cleri munera cum Religiosi status disciplina con-

nectere, unum dumtaxat ordinem ex duplici hoc statu componendo, cujus fructus visus est in reformatione morum cum in Clericis, cum in omnibus Christianis. *Sermo Manuscriptus.*

III. Ostendi potest quam rationem inierit erga S. Cajetanum Providentia, in eo, quod sibi de eodem proposuerat consilio; Deus enim largitus est illi qualitates adeo necessarias ad tanti momenti ministerium, præcipue vero magnum zelum. 2. Suppeditavit illi occasiones illius exercendi, ac tandem illum felicissimo eventu coronavit.

1. Ostendi potest confidentia, quam in hac providentia S. Cajetanus habuit, 1. In paupertatis prorsus singularis professione. 2. In magnis operibus pro Dei gloria, Ecclesiæque utilitate suscepitis. 3. In constantia qua semper omnes superavit obices, qui in consiliis ipsius adimplendis suborti sunt.

IV. *Lex Dei ejus in corde ipsius.* Psalm. 33. Cum S. Cajetanus per omnium virtutum praxim inclaruerit, quacumque ex parte spectetur, semper elucet. Dicere possumus, Dei legem fuisse in corde ipsius, & toto vitæ suæ spatio nunquam illum offendisse. Ostendere igitur possumus in hoc sancto Viro, 1. Sanctum Doctorem, cujus imaginem ipsum nobis proponit Evangelium; quia Evangelii placita observavit per pœnitentiam, sæculi fugam, omnibusque pompis illius abrenuntiationem, ac per amorem puritatis tum corporis, cum cordis: *Qui fecerit & docuerit, magnus vocabitur in regno cælorum.* (*Matth.* 5.) 2. Quod non continuit veritatem in corde suo, sed illam fratribus suis nuntiavit: *Veritatem tuam non abscondi in corde meo, & salutare tuum dixi,* (*Ps.* 118.) & verbis, & exemplis Catholicis, Hæreticis, Sacerdotibus, & Populis. Dei lex pro illis fuit in ipsius corde, & ore: *Lex Dei ejus in corde ipsius.*

2. Sacerdotem sese sanctificantem, 1. per amorem disciplinæ Ecclesiasticæ, 2. per caritatem erga pauperes, quibus ære suo xenodochia ædificavit.

3. Sanctum Ordinis Institutorem, qui dedit 1. Sanctos Ecclesiæ ministros, quorum opera Ecclesiastica revixit disciplina, 2. vero pauperes Evangelicos, qui vere, & sine ulla exceptione divinæ providentiæ curis deserviunt. *Ex Manuscripto Sermone.*

V. In S. Cajetani persona ostendere possumus: 1. Sanctum pœnitentem, qui semper innocuam vitam duxit.

2. Sacerdotem, qui sine ulla Ecclesiastica dignitate, & sine alio, quam virtutis suæ characterem, in Ecclesia tota auctoritatem exercuit per eam disciplinæ reformationem, quam invexit.

3. Jesu Christi Confessorem, cui martyris nomen potest affingi propter passiones, quas sustinuit, & mortis pericula, quæ generose subiit.

Honestavit illum in laboribus; quos pro Dei gloria & Ecclesiæ utilitate sustinuit. 1. Cum Deus ipsum elegerit ad Cleri honorem restituendum, dignum eam præbuit glorioso hoc ministerio magnis illis virtutibus, quibus illum ornavit; videlicet prudentia, zelo, auctoritate, & iis omnibus, quæ requirebantur, ut nobili hoc munere digne perfungeretur.

2. S. Cajetanus huic vocationi respondit laboribus suis nunquam deficientibus, actibus caritatis, quos erga proximum exercuit, institutione Ordinis, qui exemplis suis excivit Cleri fervorem, & fructum inæstimabilem peperit in tota Ecclesia. *Recens Auctor.*

PARAGRAPHUS II.

Fontes, unde haurire copia potest ad hæc argumenta pertractanda, & Auctores, qui de illis agunt.

VIta S. Cajetani Institutoris Congregationis Clericorum Regularium, vulgo Theatinorum, composita a P. Bernardo ejusdem Congregationis, complectitur quidquid de Sancto hoc dictum fuit; ac illinc mutuati sumus pleraque ea, quæ in collectaneis hisce nostris offerimus.

P. Grosset in Asceticis pro septima Sextilis die eximium habet compendium ejusdem vitæ, ubi præcipua attingit argumenta.

Hermant in Historia institutionis Ordinum Regularium cap. 60. loquitur de Congregatione Theatinorum.

Vetustissimi, qui de hoc argumento scripserunt sunt Silos Congregationis Annalista, & Carraciolus Regulæ Interpres.

Maurolicus *in Mari Oceano Religion.*

Spondanus ad annum 1524.

In Officio, quod Ecclesia recitat S. Cajetani adest Compendium vitæ, & actionum, virtutumque illius, quarum fusior videtur enarratio in Bulla Canonizationis.

Joannes Baptista de Tutti Episcopus Acerranus in Historia Clericorum Regularium.

Deficientibus sermonibus editis, ad MS. confugiendum fuit.

PARAGRAPHUS III.

Loci, exempla, Figuræ, & applicationes Scripturarum huic argumento.

Loci, qui ad Sancti paupertatem referri possunt.

Nolite possidere aurum, nec argentum, neque pecuniam in zonis vestris. Matth. 10.

Qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus. Luc. 14.

Ecce ego in paupertate mea præparavi impensas Domus Domini. 1. Paralip. 22.

Pauperem quidem vitam gessimus, sed multa bona habebimus, si timuerimus Deum, & recesserimus ab omni peccato, & fecerimus bene. Job. 4.

Pater eram pauperum. Job. 24.

Tibi derelictus est pauper, pupillo, & orphano tu eris adjutor. Psalm. 10.

Parasti in dulcedine tua pauperi Deus. Psal. 67.

Animas pauperum salvas faciet. Psal. 71.

Congregationi pauperum affabilem te facito. Eccli. 7.

Altissima paupertas eorum, abundavit in divitias simplicitatis eorum. 2. Corinth. 8.

Loci zelo illius applicabiles.

Zelus domus tuæ comedit me. Psalm. 68.

Nonne qui oderunt te, Domine, oderam, & super inimicos tuos tabescebam? Psalm. 118.

Zelo zelatus sum pro Domino exercituum, quia dereliquerunt pactum tuum Filii Israel. 3. Reg. 18.

Accendetur velut ignis zelus tuus. Psalm. 78.

Tabescere me facis zelus meus. Psalm. 118.

Omnis, qui habet zelum legis, exeat post me. 1. Machab. 2.

Quis infirmatur, & ego non infirmor? Quis scandalizatur, & ego non uror? 2. Cor. 11.

Vidi prævaricantes, & tabescebam. Psalm. 118.

Qui fecerit, & docuerit, magnus vocabitur in regno cælorum. Matth. 5.

Qui ad justitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi stellæ in perpetuas æternitates. Daniel. 12.

Filioli, quos iterum parturio, donec formetur in vobis Christus. Ad Galat. 4.

Zelatus sum Sion zelo magno. Zach. 8.

Elias dum zelat zelum legis, receptus est in cælum. 1. Malach. 2.

Operuit est, quasi pallio zeli. Isaiæ 59.

Beatus vir, qui inventus est sine macula, & qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia, & thesauris &c. Sap. 31.

Loci applicabiles illius austeritatibus, & humilitati.

Mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes, ut & vita Jesu manifestetur in corporibus nostris. 2. Corinth. cap. 4.

Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Luc. 9.

Qui Christi sunt carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis suis. Ad Galat. 5.

Propter te mortificamur tota die, æstimati sumus sicut oves occisionis. Psal. 43.

Hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato. Ad Roman. 6.

Castigo corpus meum, & in servitutem redigo. 1. Cor. 9.

Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Joann. 12.

Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam, qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. Matth. 16.

Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus. 1. Corinth. 25.

Si quis videtur inter vos esse sapiens in hoc mundo, stultus fiat, ut sit sapiens. Ibid. 3.

Nos stulti propter Christum. Ibid. 4.

Loci desumpti ex Officio Ecclesiæ & Bulla canonizationis.

Cajetanus nobilis Thienæa gente ortus, statim a Matre Deipara Virgini oblatus est.

Mira a teneris annis morum innocentia in eo eluxit, adeo ut sanctus ab omnibus nuncuparetur.

Inter Prælatos, a Julio II. collocatus, & sacerdotio initiatus, tanto divini amoris æstu succensus est, ut relicta aula, se totum Deo mancipaverit.

Nosocomiis proprio ære fundatis, etiam morbo pestilenti laborantibus suis ipse manibus inserviebat.

Proximorum salutis assidua cura inserviebat, diffusa propterea venator animarum.

Collapsam Ecclesiasticorum disciplinam ad formam Apostolicæ vitæ